

CURIERUL ADVENTIST

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INSPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS APRILIE 2026

*Cât ești dispus
să plătești
pentru Hristos?*

1 EDITORIAL

Dragoș Mușat

Riscurile libertății

5 LIBERTATE RELIGIOASĂ

Nelu Burcea

Harul mai presus de frică.

Răspuns la ostilitate prin blândețe, iubire și speranță

10 LIBERTATE RELIGIOASĂ

Viorel Dima

*De la cădere la restaurare:
dinamica libertății umane*

16 LIBERTATE RELIGIOASĂ

Natanael Jigău

Cât ești dispus să plătești pentru Hristos?

19 LIBERTATE RELIGIOASĂ

Bogdan Felia

*A crede, a gândi, a alege:
provocările libertății de conștiință
în lumea contemporană*

22 LIBERTATE RELIGIOASĂ

Mădălin Avrămescu

*Credință, gândire și alegere:
dinamica libertății de conștiință astăzi*

26 LIBERTATE RELIGIOASĂ

Petra Niță

Cerul începe în interior.

Credința care transformă conștiința și societatea

30 LIBERTATE RELIGIOASĂ

Beniamin Anca

Eroziunea discretă a libertății de conștiință.

Provocările credinței într-o societate seculară

34 LIBERTATE RELIGIOASĂ

Tamási Károly

A alege între bine și rău:

libertatea de conștiință în lumea contemporană

36 SPIRITUAL

Ion Buciuman

Urgențe în așteptare

4. Pocăință continuă

39 MISIUNE

Libna Stevens

Președintele Bisericii Adventiste

face apel la o misiune integrată

într-o lume care se dezintegrează

RISCURILE libertății

„Nu ți-am dat Eu oare porunca aceasta:
«Întărește-te și îmbărbătează-te»?
Nu te înspăimânta și nu te îngrozi,
căci Domnul Dumnezeuul tău este cu tine
în tot ce vei face.”

Iosua 1:9

Libertatea este unul dintre cele mai dorite daruri ale unei societăți. Și totuși, istoria biblică arată că perioadele de libertate nu sunt lipsite de pericole. Uneori, tocmai atunci când presiunea dispare, apar riscuri mai subtile: uitarea, respingerea autorității și fuga de responsabilitate.

Trăim vremuri tulburi. Lumea din jurul nostru fierbe, iar incertitudinea pare să definească tot mai mult prezentul. În acest context, libertatea religioasă rămâne unul dintre cele mai prețioase daruri pe care Biserica din România le-a dorit mult timp și pe care, în ultimele decenii, le-a primit, atât pentru indivizi, cât și pentru comunitate. Privind în urmă, nu știm dacă am fost pe deplin pregătiți să gestionăm o asemenea valoare. Ușile s-au deschis, iar din punct de vedere religios Biserica a putut face lucruri deosebite. Desigur, există și lucruri care puteau fi făcute și altfel. Au existat ezitări, dar există și experiențe care stau ca mărturie a unei relații puternice cu Dumnezeu.

Istoria oferă lecții, iar o privire retrospectivă ne face recunoscători pentru drumul pe care Dumnezeu ne-a condus. În

același timp, Scriptura arată că libertatea nu elimină pericolul spiritual. Dimpotrivă, ea aduce uneori riscuri noi și mai subtile. Unul dintre cele mai frecvente riscuri ale libertății este uitarea.

Uitarea

Uitarea este unul dintre cele mai mari pericole ale libertății religioase și de conștiință. Istoria biblică arată cât de repede poate slăbi memoria spirituală chiar și după cele mai impresionante intervenții ale lui Dumnezeu. Poporul Israel experimentase eliberarea din robia Egiptului, trecerea miraculoasă a Mării Roșii și călăuzirea divină în pustie. Și totuși, la scurt timp după aceste evenimente, în timp ce Moise era pe munte în prezența lui Dumnezeu, poporul a început să uite. Scriptura surprinde această cădere printr-o afirmație scurtă și dramatică: „Foarte curând s-au abătut de la calea pe care le-o poruncisem Eu” (Exodul 32:8).

În absența liderului vizibil și sub presiunea nerăbdării, experiențele recente cu Dumnezeu au fost împinse în plan secund. Poporul a adunat aurul și l-a aruncat în foc,

iar justificarea lui Aaron a devenit aproape absurdă: „Eu le-am zis: «Cine are aur să-l scoată!» Și mi l-au dat; l-am aruncat în foc și din el a ieșit vițelul acesta” (Exodul 32:24). În locul credinței s-a instalat o religiozitate confuză, în care experiența cu Dumnezeu era reinterpretată după dorințele oamenilor.

Episodul ridică o întrebare incomodă: cum a fost posibil ca un popor care văzuse marea despăcându-se și fusese martor la atâtea minuni să uite atât de repede? Dar întrebarea nu rămâne doar în trecut. Ea se întoarce inevitabil spre noi. Nu cumva libertatea de care ne bucurăm astăzi ascunde același risc al uitării?

Ellen White surprinde foarte clar acest pericol atunci când scrie: „Nu avem a ne teme de nimic pentru viitor, decât de a uita

felul în care ne-a condus Domnul și lecțiile pe care ni le-a oferit El în istoria noastră.” (*Schițe din viața mea*, p. 196)

Pentru noi, ca așteptători ai revenirii lui Hristos, întrebarea devine inevitabilă. Biblia, cartea care în vremuri tulburi era prețuită și uneori plătită chiar cu viața, mai ocupă astăzi același loc? Câți își mai rezervă astăzi timp pentru citirea ei? Studiul Școlii de Sabat, scrierile Spiritului Profetic, ora de rugăciune și sfințenia Sabatului sunt daruri ale libertății religioase. Și totuși, peste unele dintre ele pare că s-a așternut, încet, praful uitării. Experiența trecutului ne cheamă la vigilență. Libertatea trebuie însoțită de memorie spirituală. Doar amintindu-ne drumul pe care Dumnezeu ne-a condus putem păstra sensul adevărat al libertății.

Autoritatea

Cartea Judecătorii descrie una dintre cele mai confuze perioade din istoria poporului Israel. Autorul biblic rezumă această stare printr-o afirmație devenită celebră: „Pe vremea aceea, nu era împărat în Israel, fiecare făcea ce-i plăcea” (Judecătorii 21:25).

În absența unei autorități recunoscute și în contextul îndepărtării de Legea lui Dumnezeu, viața spirituală și morală a poporului a alunecat spre haos. De-a lungul istoriei, această tendință a reapărut în diferite forme. Dorința de independență personală poate deveni uneori punctul de plecare pentru atitudini care slăbesc unitatea comunității. Uneori, ele izvorăsc din greșeli personale sau din păcate ascunse; alteori sunt rezultatul indiferenței, al lipsei unei evaluări personale sau al îngropării talentelor încredințate de Dumnezeu.

Manifestările unui asemenea spirit pot fi diverse. Ele pot apărea sub forma criticii permanente, a cultivării unui spirit independent, a retragerii din responsabilitățile comunității sau a inițierii unor acțiuni alternative. În alte situații, ele pot îmbrăca forme religioase exagerate sau mistice, în care zelul aparent ascunde refuzul ordinii și al responsabilității. În forma lor cea mai gravă, aceste tendințe pot conduce la separare și la acțiuni de divizare.

Ellen White a avertizat în repetate rânduri asupra pericolului unor astfel de atitudini, mai ales în contextul timpului sfârșitului. Ea a făcut apel la claritate, echilibru și respectarea ordinii în biserică, arătând că spiritul pocăinței autentice se manifestă și printr-o atitudine de cooperare și subordonare. Viața ei oferă și un exemplu practic în acest sens. Deși nu a ezitat să spună adevărul și să mustre atunci când situația o cerea, ea a manifestat respect față de conducerea bisericii chiar și atunci când anumite decizii i-au adus dificultăți personale. Experiența din Australia rămâne o mărturie clară a acestui spirit.

Libertatea nu înseamnă absența regulilor. Ea are propriile legi, iar ignorarea lor nu produce libertate autentică, ci deschide drumul spre anarhie și haos.

Respingerea responsabilității

Biblia descrie foarte sugestiv această etapă prin pilda fiului risipitor. Într-un anumit sens, parabola reia, într-o formă familială și ușor de înțeles, drama primei răzvrățiri din Eden. Dorința de libertate este prezentată aici ca o dorință de independență față de autoritatea tatălui și față de responsabilitățile pe care le presupune relația cu el. Cererea fiului este dramatică. În contextul cultural al vremii, moștenirea se împărțea după moartea tatălui. Prin cererea lui, fiul spune implicit: „Vreau partea mea acum”, adică „vreau să trăiesc ca și cum tatăl meu ar fi deja mort”. În această cerere se ascunde aceeași tentație veche a omului: libertate fără responsabilitate.

Această mentalitate se regăsește și în societatea contemporană. Cultura modernă preferă adesea un Dumnezeu îndepărtat și promovează o viață în care fiecare își stabilește singur regulile. Programul personal, satisfacția imediată și autonomia absolută devin priorități. Biblia descrie însă rezultatul unei asemenea vieți printr-o formulare simplă – „a risipit tot”. Libertatea fără responsabilitate duce inevitabil la risipire. Decăderea fiului este dramatică. Cel care fusese fiu ajunge să tânjească după hrana porcilor. Viața fără responsabilitate îl coboară pe om sub nivelul demnității pentru care a fost creat.

Libertatea fără responsabilitate duce inevitabil la risipire. Viața fără responsabilitate îl coboară pe om sub nivelul demnității pentru care a fost creat.

Totuși, parabola nu se oprește aici. Momentul decisiv apare atunci când fiul „își vine în fire” și își asumă responsabilitatea pentru propria alegere. Răspunsul cerului este surprinzător. Tatăl pregătește ospățul, îi oferă haina cea mai bună, îi pune inelul pe deget și încălțăminte în picioare. Aceste gesturi vorbesc despre restaurarea deplină: iertare, demnitate și reintegrare în familie.

Libertatea adevărată nu se găsește în fuga de responsabilitate, ci în întoarcerea la relația cu Tatăl. Istoria biblică oferă și exemple contrastante. Viața lui Iosif arată ce se întâmplă atunci când omul alege responsabilitatea și dependența de Dumnezeu chiar în circumstanțe dificile. Deși a trecut prin nedreptate și suferință, fidelitatea lui l-a ridicat pe culmile istoriei și ale planului divin. În același timp, libertatea poate ascunde și alte pericole subtile: diplomația interesată, relativismul moral, egoismul sau lipsa disciplinei. Toate acestea pot hrăni un individualism extrem, care rupe legătura dintre libertate și responsabilitate.

Ce este de făcut?

După toate aceste riscuri ale libertății – uitarea, respingerea autorității și refuzul responsabilității –, întrebarea firească este: ce este de făcut? Răspunsul a fost deja rostit la începutul acestei reflecții, în cuvintele pe care Dumnezeu i le-a adresat lui Iosua.

Istoria biblică arată că declinul spiritual urmează adesea un drum clar: mai întâi

**Adevărata libertate
nu înseamnă să facem
tot ce vrem, ci să mergem
pe drumul pe care
Dumnezeu îl deschide
înaintea noastră.**

oamenii uită lucrările lui Dumnezeu, apoi resping autoritatea Lui, iar în cele din urmă refuză responsabilitatea credinței.

Dar Scriptura arată și drumul restaurării. Biblia ne oferă un răspuns simplu și profund prin experiența lui Iosua. Viața lui arată că adevărata libertate nu se construiește prin independență față de Dumnezeu, ci prin credincioșie față de El. Timp de aproape patruzeci de ani, Iosua a slujit cu discreție, fără să fie în prim plan. A fost martor al experiențelor poporului în pustie și a învățat lecțiile credinței în tăcere. Atunci când a fost trimis ca iscoadă în Canaan, Iosua a privit realitatea prin ochii credinței. În timp ce alții vedeau obstacole și imposibilități, el vedea promisiunile lui Dumnezeu și viitorul pregătit de El. Momentul în care Iosua este chemat să conducă poporul marchează o nouă etapă. Dumnezeu îi spune cuvinte care au rămas peste veacuri ca o chemare la curaj și credință: „Nu ți-am dat Eu oare porunca aceasta: «Întărește-te și îmbărbătează-te»? Nu te înspăimânta și nu te îngrozi, căci Domnul Dumnezeuul tău este cu tine în tot ce vei face” (Iosua 1:9).

Experiența lui Iosua sugerează câțiva pași esențiali pentru cei care trăiesc libertatea credinței: evaluarea sinceră a propriei vieți, pocăința autentică, renunțarea la individualism și curajul de a merge înainte cu încredere în Dumnezeu. În cele din urmă, viitorul nu depinde doar de contextul în care trăim, ci de relația noastră cu Dumnezeu. El este Cel care deschide și închide uși și Cel care conduce istoria.

Nu libertatea este pericolul, ci uitarea Celui care ne-a dăruit-o. Adevărata libertate nu înseamnă să facem tot ce vrem, ci să mergem pe drumul pe care Dumnezeu îl deschide înaintea noastră. 📌

DRAGOȘ MUȘAT, directorul Departamentului de Relații Publice și Libertate Religioasă, Uniunea de Conferințe

HARUL mai presus de FRICĂ

*Răspuns la ostilitate prin blândete,
iubire și speranță*

Când auzim expresia „libertate religioasă”, mulți ne gândim la procese în instanță, guverne sau rapoarte internaționale.

Însă libertatea religioasă nu este doar o problemă abstractă pentru experți. Ea atinge oameni reali din întreaga lume, precum elevi care se luptă să respecte Sabatul, angajați care se confruntă cu presiuni la locul de muncă, familii care se închină cu teamă sau biserici care încearcă să rămâ-

nă credincioase în medii ostile. Așadar, în această Săptămână a Libertății Religioase, să ne gândim nu doar la legi și politici, dar să ne punem și o întrebare personală: **Cum răspunde un urmaș al lui Isus atunci când credința îi este pusă la încercare?** Când ne confruntăm cu neînțelegere, presiune sau chiar ostilitate deschisă, ce iese din inimile noastre? Frică și mânie? Sau har și încredere?

Înțelegerea sensului religiei și al libertății

În anii 2011–2012, Departamentul PARL din Europa a realizat un studiu privind libertatea religioasă și discriminarea, precum și modul în care credincioșii reacționează în astfel de contexte. Studiul a oferit câteva perspective profunde și surprinzătoare. Cercetarea a analizat modul în care evenimentele negative legate de încălcarea drepturilor omului pot avea un impact pozitiv asupra vieții religioase a credincioșilor.

Două grupuri distincte de persoane au fost intervievate cu privire la persecuție și discriminare, pentru a înțelege mai bine sentimentele lor în această privință.

Primul grup a inclus tineri adventiști de ziua a șaptea cu vârste cuprinse între 17 și 25 de ani, membri activi ai bisericii locale. Ei trăiau într-un context politic, social și religios care le oferea drepturi individuale, libertate de mișcare, libertate de exprimare, dreptul la educație și posibilitatea de a-și practica credința fără restricții.

Al doilea grup a fost format din persoane cu vârste cuprinse între 66 și 90 de ani. Aceștia, în schimb, trăiseră o perioadă de persecuție intensă. Unii dintre ei au fost închiși timp de luni sau ani din viața lor. În generația lor, văzuseră oameni murind pentru credința lor. În tinerețea lor, nu se bucuraseră de libertatea de a călători sau de dreptul de a se exprima liber, au fost restricționați și persecutați, nu li s-a acordat dreptul de a-și alege propria religie.

Credința și experiența trăită nu doar creează maturitate spirituală, ci pot aduce o persoană într-o legătură profundă, autentică și plină de iubire cu Dumnezeu.

Tinerii din primul grup au împărtășit modul în care percepeau persecuția religioasă, dar nu se bazau pe experiența personală. Ei au vorbit despre așteptări și temeri legate de persecuție sau discriminare. Majoritatea participanților au asociat persecuția cu frica, suferința, frustrarea și resentimentele. Ei se temeau de excluderea socială, vătămarea fizică, închisoare și alte traume emoționale.

Al doilea grup a răspuns cu totul diferit. Pentru că aceste persoane trăiseră deja o perioadă de discriminare și persecuție, răspunsurile lor au fost marcate de o maturitate surprinzătoare și o profunzime spirituală remarcabilă. Ei au vorbit despre valoarea unei credințe autentice în timpul persecuției, despre dependența totală de Dumnezeu, despre ancorarea vieții și speranței în Dumnezeu, despre empatia față de alții care trec prin situații similare, despre unitatea bisericii și statornicia credinței.

Prin acest studiu, a fost surprinzător să se constate că credința și experiența trăită nu doar creează maturitate spirituală, ci pot aduce o persoană într-o legătură profundă, autentică și plină de iubire cu Dumnezeu. În viață, ne putem confrunta cu nedreptate și discriminare, dar atunci când privim înapoi și vedem cum Dumnezeu ne-a călăuzit în trecut, putem recunoaște prezența Sa în fiecare clipă. Convingerea că Dumnezeu este la cârmă și că nimic nu se întâmplă în afara cunoștinței Sale ar trebui să umple fiecare credincios de pace, calm și răbdare.

Libertatea religioasă afirmă faptul că oamenii ar trebui să aibă libertatea de a-și alege propriul drum religios și de a-și exprima credința atât în public, cât și în privat, fără constrângere. Deși libertatea religiei este recunoscută pe scară largă ca un drept fundamental al omului, aplicarea ei este adesea condiționată de mulți factori, precum legislația unei țări și modul în care aceste legi sunt aplicate, influența religiilor majoritare și tradițiile culturale și filozofice ale societății.

În centrul înțelegerii creștine a libertății religioase se află credința că Dumnezeu i-a creat pe oameni cu liber-arbitru. Acest dar divin constituie fundamentul oricărei relații autentice cu El. Iar credința autentică trebuie trăită, aleasă și niciodată impusă cu forța.

Din nefericire, trăim într-o lume care celebrează libertatea în cuvinte, dar adesea o limitează în practică. Astăzi, milioane de oameni sunt restricționați în dreptul lor de a se închina potrivit conștiinței lor. Mulți sunt discriminați sau chiar pedeșiți pentru exprimarea unor convingeri care pot fi în contradicție cu puterile politice sau cu majoritățile religioase.

Ca niște miei în mijlocul lupilor

Când ne gândim la reacțiile diferite la presiune evidențiate în studiul menționat anterior – frică de o parte, încredere profundă de cealaltă parte – ne vin în minte cuvintele lui Isus adresate ucenicilor Săi cu privire la viața și mărturia într-o lume ostilă.

În Luca 10:3, Isus spune simplu, dar cu o profunzime deosebită: „Iată, vă trimit ca pe niște miei în mijlocul lupilor.” Aceste cuvinte pot ridica multe întrebări și provocări. Totuși, Isus îi îndeamnă pe urmașii Săi să nu răspundă persecuției cu ură, frică sau violență. El descrie viața fiecărui credincios folosind imaginea umilă și curată a mielului. Misiunea credincioșilor nu era să posede caracteristicile nemiloase ale lupului, ci să manifeste blândețea mielului.

Isus Și-a trimis ucenicii în lume, doi câte doi, și le-a încredințat responsabilitatea de a răspândi Evanghelia și de a-L reprezenta înaintea tuturor oamenilor. Ellen White explică: „Deoarece lucrarea Sa pământească se apropia de încheiere și El înțelegea că, în curând, trebuia să-i părăsească pe ucenici, lăsându-i să ducă mai departe lucrarea, fără prezența și supravegherea Sa personală, Domnul Hristos a căutat să-i încurajeze și să-i pregătească pentru viitor. El nu i-a

Când răspundem cu nonviolență, bunătatea dezarmează mânia, blândețea învinge ostilitatea, iar credința poate rezista persecuției.

amăgit cu speranțe deșarte. Ca într-o carte deschisă, le-a citit ceea ce avea să se întâmple. El știa că era aproape timpul când avea să Se despartă de ei, lăsându-i ca pe niște oi în mijlocul lupilor. Știa că ei aveau să sufere prigoană, că aveau să fie alungați din sinagogi și că aveau să fie aruncați în închisoare. Știa de asemenea că, din pricină că aveau să mărturisească despre El ca fiind Mesia, unii dintre ei aveau să sufere moartea. Și le-a spus unele dintre aceste lucruri. Vorbind despre viitorul lor, El era deschis și precis, pentru ca, în încercările care aveau să vină peste ei, să-și poată aminti cuvintele Sale și să fie întăriți ca să creadă în El ca Mântuitor” (*Faptele apostolilor*, p. 21).

Principalele caracteristici ale unei oi – pacea, încrederea, ascultarea – sunt toate expresii ale blândeții. Mulți oameni de astăzi consideră aceste trăsături drept semne de slăbiciune. Totuși, Scriptura arată că ele sunt rodul Duhului Sfânt. Apostolul Pavel scrie în Galateni 5:22,23: „Roda Duhului, dimpotrivă, este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credințioșia, blândețea, înfrânarea poftei. Împotriva acestor lucruri nu este lege.” Aceste calități sunt indispensabil legate de viața spirituală profundă a credinciosului. Atunci când ne angajăm să răspundem cu nonviolență, vom vedea că bunătatea dezarmează mânia, blândețea învinge ostilitatea, iar credința poate rezista persecuției.

De-a lungul Scripturii, mielul este un simbol al curăției, al jertfei și al răbdării. Mielul de jertfă Îl prefigura pe Mesia, care este adevărata împlinire a sistemului ce-

remonial. Isus este „Mielul lui Dumnezeu care ridică păcatul lumii” (Ioan 1:29).

Biblia prezintă o perspectivă minunată care se va împlini la sfârșitul timpului. Mielul blând, care Îl reprezintă pe Isus Hristos, Se va întoarce ca Rege biruitor. Atunci nu vor mai fi lacrimi în ochii credincioșilor Săi și nici durere în viețile lor (Apocalipsa 21:4).

Tensiunea dintre „întoarce și celălalt obraz” și „de ce Mă lovești?”

În Scriptură, Isus Hristos ne învață un principiu esențial al nonviolentei și Îl provoacă pe urmașii Săi să întoarcă și celălalt obraz (Matei 5:39). Acest concept, care implică absența răzbunării și refuzul de a răspunde răului cu rău, este dificil pentru mulți oameni. Într-un alt pasaj, Isus este lovit în timpul interogatoriului Său înaintea marelui-preot. Isus nu rămâne tăcut sau pasiv, ci întreabă: „Dacă am vorbit rău, arată ce am spus rău; dar dacă am vorbit bine, de ce Mă bați?” (Ioan 18:23).

La prima vedere, aceste două învățături par contradictorii. Una susține tăcerea și supunerea, iar cealaltă Îl arată pe Isus confruntând un comportament nedrept. A „întoarce și celălalt obraz” nu înseamnă a accepta abuzul ca fiind bun și nici nu ne interzice să căutăm dreptatea. Înseamnă refuzul de a intra în ciclul violenței și al răzbunării.

Suntem chemați să ne trăim credința și să stăm fermi, precum Petru și Ioan înaintea Sinedriului.

Suntem chemați să ne riscăm viața stând pentru adevăr, precum Șadrac, Meșac și Abed-Nego înaintea lui Nebucadnețar.

Fiecare zi din viața pământească a Mântuitorului a fost o demonstrație a iubirii lui Dumnezeu pentru oameni, chiar și pentru cei care Îl urau. „Toată viața pământească a Domnului Isus a fost o trăire a acestui principiu. Mântuitorul nostru a părăsit locașul Său ceresc spre a le aduce vrăjmașilor Săi pâinea vieții. Deși calomnia și prigoana au fost îngrămadite asupra Lui de la leagăn și până la mormânt, ele n-au făcut să iasă de la El decât expresia unei iubiri iertătoare. Iată ce zice El prin profetul Isaia: «Mi-am dat spatele înaintea celor ce Mă loveau și obrajii înaintea celor ce-Mi smulgeau barba; nu Mi-am ascuns fața de ocări și de scuipări» (Isaia 50:6). «Când a fost chinuit și asuprit, n-a deschis gura deloc, ca un miel pe care-l duci la măcelărie și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund: n-a deschis gura» (Isaia 53:7). Iar de pe crucea de pe Golgota străbate prin veacuri rugăciunea Sa pentru ucigașii Săi și solia plină de nădejde pentru tâlharul muribund” (*Cugetări de pe Muntele Fericirilor*, p. 71).

Rugăciuni pentru cei aflați la conducere

Trăim într-o lume marcată de polarizare politică, socială și chiar religioasă. Vedem diviziuni între națiuni, comunități și uneori chiar în interiorul bisericilor.

1 Timotei 2:1-2 oferă un sfat care este adesea trecut cu vederea: să ne rugăm pentru cei aflați la conducere. Mulți oameni de astăzi se luptă cu această poruncă, mai ales atunci când îi percep pe unii lideri ca fiind lipsiți de etică, violenți sau încălcători ai drepturilor omului și ai libertății religioase. Dar trebuie să ne amintim contextul în care Pavel a scris aceste cuvinte. Era una dintre cele mai tulburi perioade politice din istorie, marcată de o violență de neimăginat. Pavel cu siguranță nu era de acord cu toate acțiunile celor aflați la conducere.

Totuși, fie că trăim vremuri de pace sau vremuri de încercare, suntem îndemnați să ne rugăm „pentru împărați și pentru toți

cei ce sunt înălțați în dregătorii, ca să putem duce astfel o viață pașnică și liniștită, cu toată evlavia și cu toată cinstea”. Aceasta este o expresie a credinței că Dumnezeu poate influența deciziile celor aflați la putere, astfel încât credincioșii să-și poată trăi credința.

A sta ferm pentru adevăr și conștiință

Suntem chemați, așa cum a fost chemat Moise înaintea lui Faraon, să spunem: „Așa vorbește Domnul Dumnezeu lui Israel: «Lasă pe poporul Meu să plece ca să prăznuiască în pustiu un praznic în cinstea Mea»” (Exodul 5:1,2).

Suntem chemați să ne trăim credința și să stăm fermi, așa cum au stat apostolul Petru și apostolul Ioan înaintea Sinedriului. Suntem chemați să ne riscăm viața stând pentru adevăr, așa cum au stat Șadrac, Meșac și Abed-Nego înaintea lui Nebucadnețar. Ellen White descrie atât de frumos puterea celor care au suferit pentru Hristos: „În ce a constat puterea acelor care au suferit în trecut prigoana pentru Hristos? În unirea cu Dumnezeu, unirea cu Duhul Sfânt, unirea cu Hristos. Ocară și prigoana i-au despărțit pe mulți de prieteni pământești, dar niciodată de iubirea lui Hristos. Niciodată sufletul încercat de furtună nu este mai iubit de Mântuitorul decât atunci când suferă ocară pentru adevăr. «Eu îl voi iubi», spunea Hristos, «și Mă voi arăta lui» (Ioan 14:21). Când din pricina adevărului credinciosul stă la bara tribunalului pământesc, Hristos stă alături de el. Când este închis între zidurile temniței, Hristos i Se arată și îi mângâie inima cu iubirea Sa. Când el suferă moartea pentru Hristos, Mântuitorul îi spune: Ei pot ucide trupul, dar nu pot vătăma sufletul. «Îndrăzniți, Eu am biruit lumea.» «Nu te teme, căci Eu sunt cu tine; nu te uita cu îngrijorare, căci Eu sunt Dumnezeuul tău; Eu te întăresc, tot Eu îți vin în ajutor. Eu te sprijin cu dreapta Mea biruitoare» (Ioan 16:33; Isaia 41:10)” (*Faptele apostolilor*, p. 85).

Libertatea de conștiință: un dar divin

În ciuda recunoașterii libertății religioase și a drepturilor omului în multe dintre constituțiile lumii, în multe locuri există o ostilitate nedreaptă față de grupurile religioase care diferă de majoritatea culturală sau religioasă. Multe țări sunt marcate de persecuție și discriminare. Grupuri de oameni sunt urâte, discriminate și adesea persecutate pentru credința lor.

Trebuie să înțelegem că libertatea de conștiință nu este un dar omenesc, ci un dar divin oferit de Creatorul universului. Oamenii au fost creați cu dreptul de a alege. Doar atunci când o persoană îl alege liber pe Dumnezeu, acea iubire poate fi autentică.

Pe măsură ce ne gândim astăzi la libertatea religioasă, Dumnezeu ne invită la trei răspunsuri simple:

- Să ne rugăm cu credincioșie pentru cei persecutați din întreaga lume și pentru cei aflați la conducere, care modelează legi și politici.
- Să stăm cu curaj pentru adevăr și conștiință la locurile noastre de muncă, în comunități și în națiunile noastre.
- Să reflectăm caracterul Mielului în modul în care vorbim, scriem și pledăm – fermi în convingeri, blânzi în spirit.

Trăim în vremea sfârșitului și ne putem aștepta ca libertatea religioasă să fie restrânsă, dar Dumnezeu poate crea un context favorabil misiunii și Își poate proteja copiii oriunde s-ar afla.

Să nu uităm că, deși trăim într-o lume plină de ură și violență, suntem chemați să apărăm adevărul în toate situațiile și să împărtășim iubirea și bunătatea lui Dumnezeu, urmându-L pe Isus și lăsându-L să fie inspirația noastră în fiecare zi.

NELU BURCEA, directorul Departamentului de Relații Publice și Libertate Religioasă, Conferința Generală

De la cădere la restaurare: DINAMICA LIBERTĂȚII UMANE

Într-o lume în care cuvintele „libertate”, „adevăr” și „moralitate” aproape că nu-și mai găsesc locul, copiii lui Dumnezeu le caută sensul cu atât mai mult, bine știind că se află într-un proces din care vor să iasă biruitori, în ciuda provocărilor moderne tot mai elaborate.

Când pune în discuție problema libertății, Isus spune: „Veți cunoaște adevărul, și adevărul vă va face slobozi” (Ioan 8:32). Prin cuvântul *adevăr*, Ioan se referă la cele privitoare la Dumnezeu și atitudinea omului față de El. Putem cunoaște adevărul din trei surse, și acestea trei una sunt: 1) Isus, care era plin de adevăr (Ioan 1:14), adică Însuși Adevărul (Ioan 14:6), El descoperind realitatea divină; 2) Sfânta Scriptură, sau Cuvântul lui Dumnezeu, care este definit ca fiind adevărul (Ioan 17:17), din care obținem cunoaștere despre Dumnezeu și despre voia Sa cu privire la om; 3) Duhul Sfânt, care ne călăuzește în tot adevărul (Ioan 16:13).

Biblia nu se referă la libertate în sens filozofic (care implică autonomia totală de gândire a persoanei, indiferent de presiuni și împrejurări), și nici în sens psihologic (capacitatea de a nu reacționa mecanic la impulsuri, frici și presiuni, sau capacitatea de stăpânire de sine). Din perspectivă biblică, **libertatea este capacitatea omului**

de a alege între viață și moarte, între bine și rău (Deuteronomul 30:15), între adevăr și fals, între ascultarea și neascultarea de Dumnezeu, cu precizarea că decidentul este răspunzător pentru consecințele alegerii sale.

Această libertate, numită și *liberul-arbitru*, este interioară, plasată în forul lăuntric, și este morală pentru că se referă la alegerea între bine și rău și pentru că implică responsabilitate. Persoana care are libertate morală este liberă, în sensul că nu este dependentă de nimic și de nimeni în exercitarea alegerii, dar aceasta nu înseamnă că este autonomă în existența sa.

Libertatea poate fi înțeleasă numai în raport cu identitatea. Cine credem că suntem determină alegerile noastre. Când considerăm că suntem produsul întâmplării, viața este lipsită de sens și libertatea de alegere devine ne semnificativă. Dimpotrivă, dacă avem convingerea că suntem creați și iubiți de Dumnezeu, viața are sens, înțelegem că avem demnitate și alegerile

vor fi aliniate identității pe care o avem și pe care vrem să o dezvoltăm sau, dacă nu ne simțim confortabil cu această identitate, avem libertatea de a face alegeri contrare.

Dinamica libertății și identității

Identitatea umană și libertatea morală pot fi bine înțelese atunci când le analizăm în dinamica lor de-a lungul istoriei omeniirii, și anume, înainte de căderea în păcat, după căderea în păcat și după restaurarea prin Isus Hristos.

1. Libertatea și identitatea înainte de păcat

Adevărul despre identitatea și libertatea umană își are originea în faptul că omul este creat de Dumnezeu și „după chipul lui Dumnezeu” (Geneza 1:27). Din acest fapt derivă demnitatea umană, care este inerentă ființei umane, adică este parte integrantă, esențială și nedespărțită de aceasta. Demnitatea umană este inalienabilă, nu poate fi înstrăinată sau cedată și este inviolabilă, de neatins.

Faptul că omul a fost făcut după chipul lui Dumnezeu nu înseamnă că este Dumnezeu, ci că a fost creat asemănător în câteva aspecte esențiale ale ființei sale. Astfel, prin creațiune, omul se aseamănă cu Dumnezeu în caracter și în faptul că are rațiune, conștiință morală și capacitatea de a face alegeri morale.

Înainte de căderea în păcat, chipul lui Dumnezeu se reflecta în om prin:

Caracterul sfânt și iubitor. Dumnezeu este sfânt (Leviticul 11:44). Sfințenia Sa implică separarea de păcat și de rău (Psalmii 92:15). Sfințenia lui Dumnezeu este o trăsătură a caracterului Său. De aceea omul creat era sfânt (1 Petru 1:16). Și pentru că Dumnezeu este dragoste (1 Ioan 4:8), El i-a dat omului capacitatea de a iubi.

Rațiune. Omul a fost creat având capacitatea de a cunoaște, a gândi logic, a înțelege sensul și legătura fenomenelor.

Conștiință morală. Omul putea să facă distincție între bine și rău.

Capacitatea de alegere, sau liberul-arbitru. Omul putea să aleagă binele sau răul,

ascultarea sau neascultarea de Dumnezeu. Această capacitate a omului se bazează pe rațiune și pe conștiința morală, implicând responsabilitatea pentru consecințele alegerilor.

În ceea ce privește caracterul, „omului i-a fost dăruită capacitatea de a se dezvolta într-o măsură nelimitată” (1MCP 9.1). El avea libertate interioară nealterată și „nu avea nicio tendință de a înțelege, evalua sau decide spre rău” (PP 49.2).

Scopurile libertății înainte de păcat erau: (1) să dezvolte o **relație de iubire reală cu Dumnezeu**, pentru că iubirea nu poate exista fără libertate, (2) să-i dea omului posibilitatea de **ascultare voluntară de Legea lui Dumnezeu**, (3) **să-i permită dezvoltarea caracterului moral**, pentru că libertatea permitea creșterea și maturizarea morală în comuniune cu Dumnezeu și (4) pentru **administrarea responsabilă a creației, cum reiese din Geneza 1:28**: „Stăpâniți peste [...] orice viețuitoare.” Deci, înainte de căderea în păcat, libertatea trebuia să-l ajute pe om să prezerve viața, armonia și dezvoltarea morală.

2. Libertatea afectată de păcat

Prin căderea în păcat, *natura umană devine înclinată spre rău*. „Întocmirile gândurilor din inima omului sunt rele” (Geneza 8:21), cunoașterea lui este parțială (1 Corinteni 13:9), mintea e fără pricepere (Romani 1:28,31) și în viața zilnică omul

Refacerea chipului moral al lui Dumnezeu în om este un proces în derulare aici, pe pământ, prin mijloacele harului, care va fi finalizat la venirea Domnului.

„înăbușă adevărul în nelegiuirea” lui (Romani 1:18). Toate acestea împiedică sau frânează alinierea voinței umane la voia descoperită a lui Dumnezeu. Mai mult chiar, Domnul Isus spune că omul devine „rob al păcatului” (Ioan 8:34). El nu mai face ceea ce vrea, ci ceea ce îi dictează percepțiile eronate, fricile, dependențele, tradițiile, obiceiurile rele etc., mai concis, ceea ce-i pretinde păcatul. Cu toate acestea, asemănarea cu chipul divin nu dispare din om, dar este distorsionată.

Dumnezeu îi cere omului să cerceteze duhurile folosind rațiunea și conștiința morală, să aleagă să facă voia Sa câtă vreme nu este prea târziu. Aceasta înseamnă că, după cădere, omul continuă să aibă rațiune, conștiință morală și voință, dar acestea sunt limitate și profund deteriorate. Poate alege să se întoarcă la Dumnezeu, dar nu poate trăi în ascultare de El, pentru că natura sa coruptă are nevoie de o transformare pe care nu o poate realiza singur. El nu mai are puterea morală deplină pentru trăirea neprihănită.

Astfel, scopurile libertății în condițiile păcatului sunt: (1) **a alege între bine și rău**, omul rămânând responsabil pentru deciziile sale, (2) **a răspunde la chemarea lui Dumnezeu**, omul putând accepta sau respinge harul divin, (3) a urmări **formarea caracterului prin alegeri**, bine știind că deciziile modelează caracterul moral, și (4) **a exercita responsabilitatea morală**.

În această etapă, libertatea este **limitată de natura păcătoasă**, dar rămâne esențială pentru relația cu Dumnezeu.

3. Libertatea restaurată prin Hristos

Biblia ne învață că mântuirea nu constă doar în iertare, ci și în *restaurarea voinței și a caracterului*.

„Voința [...] este puterea de decizie care lucrează în fiii oamenilor, spre ascultarea sau neascultarea de Dumnezeu” (5M 513.1). Când voința este așezată de partea

Adevărul că Isus, care are „toată puterea în cer și pe pământ”, este cu noi „în toate zilele până la sfârșitul veacului” ne face liberi de frici și prejudecăți.

Domnului, Duhul Sfânt ia această voință și o face una cu voința divină (2MCP 697). El „îndepărtează păcatul, umple golul, reînnoiește mintea, și aceasta devine tot mai capabilă să cunoască și să înțeleagă Legea lui Dumnezeu, căci „unde este Duhul Domnului, acolo este libertate” (2 Corinteni 3:17). Voința este astfel întărită să se alinieze voinței divine. Prin lucrarea de restaurare a chipului lui Dumnezeu în om, voința nu este distrusă, ci eliberată.

Scopul lui Isus este ca prin planul de mântuire să restaureze chipul moral al lui Dumnezeu în om. El declară: „Adevărul vă va face liberi”, ceea ce înseamnă că adevărul pe care îl propovăduiește Hristos aduce libertatea. Cum face aceasta? (1) Îndreptățirea ne eliberează de vina păcatului și de frica pedepsei; (2) sfințirea ne eliberează de robia corupției. Prin coruperea naturii umane produsă de păcat, omul a fost împiedicat să-și exercite slujirea în libertate perfectă și a fost constrâns la sclavie completă, dar prin sfințirea vieții suntem eliberați de sub puterea păcatului; (3) adevărul Evangheliei ne eliberează de jugul Legii ceremoniale și de poverile tradițiilor; (4) cunoașterea adevărului că

suntem creați după chipul lui Dumnezeu, că Isus a început și va duce la bun sfârșit restaurarea chipului divin, ne eliberează de complexul de inferioritate sau de superioritate; (5) adevărul că Isus, care are „toată puterea în cer și pe pământ”, este cu noi „în toate zilele până la sfârșitul veacului” ne face liberi de frici și prejudecăți; (6) faptul că Duhul Sfânt ne călăuzește în tot adevărul este menit să ne scape de greșeli și de învățături false.

Restaurarea chipului lui Dumnezeu în om este un proces

Biblia afirmă că refacerea chipului moral al lui Dumnezeu în om este un proces în derulare aici, pe pământ, prin mijloacele harului, care va fi finalizat la venirea Domnului. Astfel, Pavel spune că omul cel nou cu care ne-am îmbrăcat „se înnoiește spre cunoștință, după chipul Celui ce l-a făcut” (Coloseni 3:10), că suntem transformați continuu „din slavă în slavă” (2 Corinteni 3:18) și că omul nostru lăuntric „se înnoiește zi de zi” (2 Corinteni 4:16).

Este încurajator că, prin lucrarea de refacere a chipului lui Dumnezeu, fiecare creștin are posibilitatea să experimenteze

prin credință pacea, echilibrul, clarviziunea și să exercite, prin ceea ce este, o puternică influență asupra celor din jur, fiind martor al lui Dumnezeu și al Împărăției Sale.

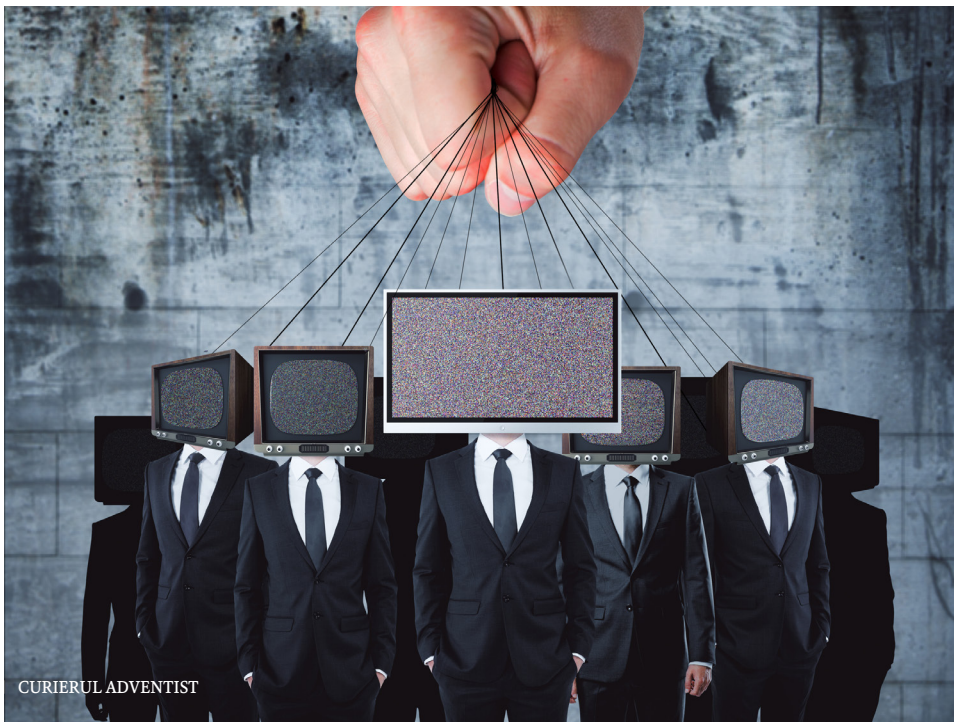
Eroii credinței și martirii au experimentat o astfel de creștere în asemănarea cu Dumnezeu. Ei au ajuns să aibă „o încredere neclintită în lucrurile nădăjduite, o puternică încredințare despre lucrurile care nu se văd” (Evrei 11:1). Iosif a ajuns să aibă o bunătate ca bunătatea lui Dumnezeu. Daniel și tovarășii săi se identificaseră atât de mult cu adevărul, încât au mers în groapa cu lei și în cuptorul încins cu pace în suflet, iar Jan Hus a refuzat să retracteze și a murit cântând psalmi în mijlocul flăcărilor. Eroii credinței sunt o dovadă de creștere a întipăririi chipului moral al lui Hristos în ei până aproape de identificare. Învățăturile și modelul Domnului Isus, exemplul eroilor credinței și mesajul sigilării din Apocalipsa, capitoul 7 și 14:1-5 sugerează că restaurarea identității și dezvoltarea unui caracter asemenea lui Isus este o alegere rezonabilă pentru orice creștin. Noi putem

alege o identificare cu adevărul prin toate mijloacele harului.

Provocări vechi și noi în vremea sigilării

Din doctrina sigilării și a sigiliului Viului Dumnezeu înțelegem că sigiliul pe care credincioșii îl vor primi pe frunțile lor este mai mult decât un semn exterior. Într-adevăr, Sabatul zilei a șaptea este aspectul vizibil, dar în sens profund sigiliul se referă la caracterul modelat după chipul lui Dumnezeu. Acest semn atinge ființa umană în integralitatea sa, până în cele mai profunde aspecte (morale, spirituale, psihologice și biologice). El se referă la o identificare totală cu adevărul, o aliniere cu Legea, care este copia caracterului lui Dumnezeu, și la o totală dependență de Duhul Sfânt, simbolizată prin primirea plinătății Duhului.

Și semnul fiarei reprezintă mult mai mult decât un semn exterior. Este vorba despre modelarea după chipul tatălui minciunii. Semnul acesta atinge întreaga natură a închinătorilor fiarei. Toate gândurile lor sunt îndreptate mereu numai spre rău (Geneza 6:5).

Chemarea „ieșiți din mijlocul ei, poporul Meu” (Apocalipsa 18:4) recunoaște, pe de o parte, puterea de influență profundă a mediului asupra identității individului neveghețor și cu discernământ diminuat, modelându-i caracterul prin expunere repetată. Pe de altă parte, această chemare are scopul de a-i încuraja pe creștini să acorde mai mult timp de supunere la mijloacele de modelare ale cerului.

Știm că Satana are experiență în conducerea de oști de mii de ani. El este capabil să organizeze atacuri pe multe niveluri și din multe direcții, astfel încât să-și atingă scopul. În plus, el lucrează cu metode necinstite. Aceasta înseamnă că, pentru a i te opune, trebuie să ai un aliat mai puternic decât el, ale cărui instrucțiuni să le urmezi în cele mai mici detalii. Ellen White adaugă că Satana nu ne poate citi gândurile, dar ne vede faptele și ne aude cuvintele, iar, din îndelungata cunoaștere a familiei umane, poate să-și conceapă și să-și calibreze ispitele pentru a profita de vulnerabilitățile noastre.

Din Biblie, în general, și din doctrina sigilării, în special, precum și din viața de zi de zi, observăm că sunt lucruri care, dacă le facem în mod repetat, declanșează sau generează unele mecanisme care afectează însăși esența umanității noastre, discernământul și voința. De aceea nu trebuie să le facem pentru a nu deteriora și mai mult capacitatea de a ne conforma voinței lui Dumnezeu.

Folosite cu măsură, tehnologiile digitale și algoritmiile pot fi o binecuvântare. Dar să nu uităm că aceștia sunt creați să **capteze și să mențină atenția**, determinând fragmentarea gândirii și reducerea puterii de concentrare pe o singură sarcină, afectând memoria.

Algoritmiile platformelor digitale pot influența opiniile, emoțiile și deciziile prin repetarea mesajelor, confirmarea prejudecăților și stimularea emoțiilor puternice. Voința este slăbită prin stimulare constantă, folosind tehnici cum ar fi cea a reciprocității

Voința este slăbită prin stimulare constantă, folosind tehnici cum ar fi cea a reciprocității sau cea a angajamentului gradual.

sau cea a angajamentului gradual, ori utilizând tehnologii proiectate să activeze sistemul de recompensă al creierului.

Pentru a trăi în adevăr, Biblia ne învață să luăm seama ca nimeni să nu ne „fure cu filozofia și cu o amăgire deșartă” (Coloseni 2:8) și, bineînțeles, nici cu tehnici sau cu tehnologii. Pentru a birui, trebuie să exercităm stăpânirea de sine, după exemplul sportivilor care „se supun la tot felul de înfrânări” (1 Corinteni 9,25).

În concluzie:

- Avem o natură coruptă, înclinată spre rău, și Satana luptă să ne facă după chipul lui. Dar mijloacele harului sunt suficiente pentru a ne restaura caracterul dacă îl alegem pe Dumnezeu.
- Este bine să folosim tehnologiile și descoperirile moderne, ele putând fi adevărate binecuvântări, însă să veghem pentru ca acestea să nu ne jefuiască libertatea și să zădărnicească lucrarea restauratoare pe care Isus a început-o în noi.
- După ce am primit iertarea și înfierea în Numele lui Isus, „să ne ducem sfințirea până la capăt, în frică de Dumnezeu” (2 Corinteni 7:1), **bizuiindu-ne pe ajutorul Său.**
- **Să primim tot mai mult la El prin studiu și meditație și să stăruim în rugăciune pentru ajutor divin.**
- **Să nu pierdem niciodată din vedere ținta la care trebuie să ajungem, asemănarea cu Hristos, pentru a reflecta slava Sa.** 🏹

VIOREL DIMA, pastor Conferința Muntenia

Cât ești dispus să plătești PENTRU HRISTOS?

Una dintre experiențele care mi-au marcat adolescența a fost provocarea examenului de capacitate din anul 1999. Eram elev în clasa a VIII-a, iar examenul la proba de Cultură Generală¹ a fost programat într-o zi de Sabat. Departamentul de Relații Publice și Libertate Religioasă din cadrul Uniunii Adventiste din România a făcut demersurile necesare pentru rezolvarea amiabilă a situației, însă fără o rezoluție concretă. Au început examenele, am participat la primele două probe din materiile de bază, iar în ziua de sâmbătă, în loc să merg la examen, am mers la biserică. Au trecut câteva săptămâni fără nicio perspectivă de viitor. Cândva, spre mijlocul verii, a apărut vestea că va mai fi o sesiune de examinare la finalul lunii august. Biserica a câștigat procesul abia la Curtea Internațională de Justiție de la

Haga, Olanda. Cei care nu ne-am prezentat la examen în acea zi de Sabat am avut posibilitatea să susținem doar proba de Cultură Generală, având ulterior posibilitatea să intrăm la liceul dorit, prin suplimentare de loc, dacă aveam media cel puțin egală cu a elevului de la finalul listei celor admiși. Experiența aceasta mi-a întărit credința și m-a ajutat să mă încred în Dumnezeu. Fără să vreau, am ajuns să fiu o mărturie pentru colegi, profesori și școală.

Care e cea mai mare provocare din domeniul libertății religioase pe care ai trăit-o până acum? Fiecare dintre noi a avut experiențe care i-au marcat trecutul și i-au modelat drumul spre viitor. Ce a fost mai greu a trecut sau de acum urmează greul? Nu știm ce ne rezervă viitorul, dar știm prin ce am trecut până acum.

Provocările lui Pavel pentru Hristos

Privind la experiența relatată anterior și la provocările pe care le-a îndurat apostolul neamurilor, îmi dau seama că am avut parte doar de o provocare mărunță. Pavel, teologul și misionarul numărul unu al bisericii lui Hristos din primul secol, își prezintă în a doua Epistolă către corinteni, dificultățile prin care a trecut pentru vestirea Evangheliiei (2 Corinteni 11:24-33). Persecuțiile îndurate de apostolul Pavel sunt, în opinia lui, încercări ce nu se compară cu binecuvântările viitoare (2 Corinteni 4:17). Privind la cei aproximativ șase ani în care Pavel a fost privat de libertate, putem observa că ori de câte ori era judecat, Pavel căuta întotdeauna să Îl prezinte pe Isus Hristos înaintea liderilor romani. Se prezenta pe sine ca fiind originar din Tarsul Ciliciei (Faptele 21:29; 22:3), localizat în provincia Mersin, din Turcia de astăzi, însă se considera mereu un slujitor al lui Hristos.

Adventismul în Turcia – ieri și azi

După înălțarea Domnului Isus Hristos, zona geografică în care s-a dezvoltat cel mai mult creștinismul a fost teritoriul din Asia Mică, unde sunt concentrate aproximativ 35% din locurile biblice menționate începând cu cartea Faptele apostolilor până la Apocalipsa. Cu mai bine de 100 de ani în urmă, biserica noastră s-a bucurat de o dezvoltare frumoasă a adventismului în teritoriul Turciei de astăzi. „Lucrarea misionară adventistă a început în Turcia când un cizmar grec, Theodore Anthony, s-a întors din America, în februarie 1889, ca misionar care s-a autofinanțat. După ce a emigrat cu doar doi ani mai devreme, la vârsta de 49 de ani, el a acceptat mesajul adventist în timpul întâlnirilor de evanghelizare din apropierea casei sale. Vânzându-și afacerea și toate lucrurile, singura ambiție a lui Anthony a fost să-și împărtășească noua credință între prietenii și familia din țara sa natală.”² Lucrarea s-a extins și numărul

credincioșilor adventiști a crescut constant. „În anul 1914, la începutul Primului Război Mondial, erau 450 de membri organizați în 22 de biserici.”³ Provocările războiului, dar și persecuțiile intense de după război au decimat numărul membrilor, iar apoi au urmat decenii foarte grele pentru biserica lui Hristos din această zonă. „Chiar dacă lucrarea adventistă în Turcia a fost lansată în 1890, ea a început din nou un secol mai târziu. În 1990 a existat o singură biserică, un pastor și opt membri. Nu au fost disponibile materiale și nu a existat practic nicio pregătire pentru pastori sau lucrători biblici.”⁴ Astăzi, doar aproximativ 0,3% din populația Turciei de astăzi se declară creștini, cândva locul cel mai prielnic pentru dezvoltarea creștinismului. Avem astăzi, potrivit declarației pastorului adventist din Istanbul, la o populație de peste 180 de milioane în Câmpul misionar din Turcia, Iran și Cipru, aproximativ 800 de membri adventiști, din care circa 70% sunt iranieni (din ambele țări). Există însă și vești bune cu privire la progresele pe care biserica le face în această țară. „Ceea ce biserica anticipa de peste un secol a fost în cele din urmă realizat la 1 februarie 2016,

Să trăim în credință și să împărtășim această credință în Isus Hristos!

când guvernul Turciei a aprobat fundația sub numele de «Aventist Vakfı». Biserica Adventistă, ca organizație, are acum o prezență legitimă în țară și poate prevedea înregistrarea legală a bisericilor sale și a altor entități pentru a opera sub «umbrela» acesteia.⁵ Turcia este clasată astăzi printre cele mai liberale țări musulmane din lume.

Libertatea și oportunitățile pentru misiune

În noiembrie 2025, când am vizitat Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea Taksim, din Istanbul, am rămas surprins de mulfirii adventiști prezenți la închinare din diferite colțuri ale lumii. Au fost reprezentate șase continente prin următoarele țări: Turcia, România, Bulgaria, Republica Moldova, Australia, Zambia, Malaezia, Indonezia, China, Filipine, Uganda, Canada, Coreea de Sud, Pakistan, Mexic, Columbia, Paraguay, Iran, Tanzania, Ghana etc. M-au uimit și anumite restricții necesare care sunt acolo, e interzisă fotografierea persoanelor prezente la închinare din motive de securitate. Ar fi prea mult să vorbim despre transmisii live ale programelor bisericii, pagină pe rețelele sociale și altele. E interzis chiar să oferi cuiva o carte religioasă pe stradă, iar diferite proiecte misionare, care la noi se pot desfășura astăzi în toate colțurile țării, acolo sunt doar un vis. Ne gândim poate la perioada regimului comunist în România, când biserica putea face foarte puțin pentru cei din afara ei. Evanghelizarea publică erau posibile doar în anumite locuri cu autorități mai indulgente și adventiști curajoși.

Uneori e posibil să nu înțelegem oportunitățile pe care le avem astăzi pentru lu-

crarea misionară. În ultimii ani, în țara noastră s-au dezvoltat mult instituțiile și organizațiile auxiliare ale bisericii (media, sociale, educaționale). Deși e un lucru foarte bun care merită apreciat, există riscul de a lăsa lucrarea doar în responsabilitatea lor și să uităm de lucrarea personală de la inimă la inimă și de alte proiecte în care ne putem implica. Toți avem ceva de făcut pentru lucrarea lui Dumnezeu. Nu știm pentru cât timp vom beneficia de libertate religioasă, așa cum o avem astăzi în România, pentru a face cunoscută Evanghelia lui Isus Hristos. De aceea este nevoie să ne implicăm *astăzi*, pentru că mâine nu știm ce va fi.

Provocările pentru trăirea credinței se schimbă, în funcție de condițiile țării în care trăim, însă întotdeauna dragostea pentru adevăr cere un preț oriunde am trăi (Matei 10:16-39). Indiferent dacă întâmpinăm obstacole mici sau mari, important este să rămânem la principii. Tulburările la nivel internațional pe diferite planuri ne confirmă că timpul este aproape. Nu știm cât mai este din noapte (Isaia 21:11), însă e important să fim pregătiți în fiecare zi pentru a-L întâlni pe Isus Hristos (Matei 24:42). Avem nevoie să urmărim constant două obiective pentru viața noastră spirituală: să trăim în credință și să împărtășim această credință în Isus Hristos (Matei 24:14).

NATANAEL JIGĂU, directorul Departamentului
de Relații Publice și Libertate Religioasă,
Conferința Banat

NOTE

¹ Proba la Cultură Generală s-a susținut atunci din materiile istorie și geografie.

² Baldur Edmund Pfeiffer, „Dezvoltarea adventului de ziua a șaptea în Turcia”, *Misiunea Adventistă de Ziua a Șaptea Europeană din Orientul Mijlociu 1879–1939*, Studii Universitare Europene, Seria XXII 161 (Frankfurt Am Main: Peter Lang, 1996), 28.

³ Anuarul online SDA, „Misiunea Turcă Centrală”, accesată 15 mai 2022, <https://documents.adventistarchives.org/Yearbooks/YB1914.pdf>.

⁴ Anuarul online SDA, „Secțiunea Turkish”, accesată 20 mai 2022, <https://documents.adventistarchives.org/Yearbooks/YB1990.pdf>.

⁵ Encyclopedia of Seventh-Day Adventists – Turkey <https://encyclopedia.adventist.org/article?id=6E03#fnref74>

A CREDE, A GÂNDI, A ALEGE:

*provocările libertății de conștiință
în lumea contemporană*

Narațiunea biblică, chiar de la debutul ei, consemnează că Dumnezeu l-a creat pe om, *tselem* și *demut* (ebr. bibl. *chip* și *ase-mănare*), luând din atributele morale și însușirile Sale exterioare și oferindu-le omului proaspăt creat.

Așa cum susține și teologul protestant James Montgomery Boice, „Dumnezeu a luat din atributele Lui fundamentale și i le-a oferit și omului: a luat din iubirea Lui și i-a dat și omului, a luat din capacitatea Lui de a gândi și i-a dat și omului, a luat din dreptatea Lui și i-a dat și omului, dar niciodată omul nu poate să echivaleze aceste

însușiri morale și să ajungă la standardul lui Dumnezeu.” – James Montgomery Boice, *Teologie sistematică*, vol. 1

Prin creație, omul a primit un drept inalienabil, care nu poate să facă subiectul unui act de înstrăinare, și anume liberul arbitru. Omul este liber să creadă, să gândească, să aleagă. Acestea sunt drepturi dobândite prin creație și nu pot fi înstrăinate de om.

Prin urmare, Dumnezeu își asumă riscul ca la ceea ce El spune DA, omul să spună NU, și la ceea ce El spune NU, omul să spună DA: „Domnul Dumnezeu i-a dat

omului porunca aceasta: «Poți să mănânci după plăcere din orice pom din grădină, dar din pomul cunoștinței binelui și răului să nu mănânci, căci în ziua în care vei mânca din el, vei muri negreșit» (Geneza 2:16,17). „Femeia a văzut că pomul era bun de mâncat și plăcut de privit, și că pomul era de dorit ca să deschidă cuiva mintea. A luat deci din rodul lui și a mâncat; a dat și bărbatului ei, care era lângă ea, și bărbatul a mâncat și el” (Geneza 3:6). Dar aceasta înseamnă libertate, iar pentru ca dragostea să fie dragoste, trebuie să existe libertate. Așadar, Dumnezeu creează ființe morale libere, capabile să iubească, să asculte, să decidă, să delibereze și chiar să greșească.

Căderea omului nu l-a surprins pe Dumnezeu, deoarece, în atotștiința Sa, El cunoștea dinainte această manifestare a libertății umane. Ulterior căderii, libertatea omului rămâne intactă, dar vulnerabilizată de înclinația permanentă spre păcat. „Dumnezeu n-a ordonat ca păcatul să ia ființă, dar i-a prevăzut existența și a luat măsuri ca să întâmpine această teribilă situație” (Ellen G. White, *Hristos, Lumina lumii*, Editura Viață și Sănătate, ediția a 7-a, București, 2011, cap. 1, p. 13). În schimb,

Dumnezeu are un plan de reabilitare și își propune să corecteze direcția greșită și să recupereze ființa creată, cu toate atributele ei morale.

Costul acestui plan este exprimat cel mai bine de apostolul Petru: „Căci știți că nu cu lucruri pieritoare, cu argint sau cu aur, ați fost răscumpărați din felul deșert de viețuire pe care-l moșteniserăți de la părinții voștri” (1 Petru 1:18). De asemenea, apostolul Pavel susține: „Și, după Lege, aproape totul este curățit cu sânge; și fără vărsare de sânge, nu este iertare” (Evrei 9:22).

Rămânând în acest fir logic de argumentație, trebuie spus că, în tot Vechiul Testament, Dumnezeu a intenționat, prin Moise, să învețe poporul ales care este costul plătit pentru păcat: „Căci viața trupului este în sânge. Vi l-am dat ca să-l puneți pe altar, ca să slujească de ispășire pentru sufletele voastre, căci prin viața din el face sângele ispășire” (Leviticul 17:11).

Această lecție a sângelui străbate întreaga Scriptură și ne trimite cu gândul la cât de monstruos este păcatul în ochii lui Dumnezeu – păcat care devastează ființa umană, pervertește credința, gândirea și alegerea. În societatea contemporană, anomalia –

lucrul care se abate de la normalitate și de la regulă – devine stare de normalitate, adică binele este rău și răul este bine, păcatul este neprihănire, iar neprihănirea este păcat.

Din această perspectivă, nu este suficient să fim oameni morali, bine educați și cultivați, și să emitem astfel pretenții că suntem într-o stare neprihănită în relația cu Dumnezeu. Scriptura ne învață că, pentru a fi cetățeni ai cerului, avem nevoie să fim mai mult decât morali. Va trebui să fim duhovnicești. „Acum dar nu este nicio osândire pentru cei ce sunt în Hristos Isus, care nu mai trăiesc după îndemnul firi pământești, ci după îndemnul Duhului... legea Duhului de viață în Hristos Isus m-a izbăvit de legea păcatului și a morții” (Romani 8:1-2).

În pofida faptului că în lumea contemporană adevărul este relativizat, reperate morale sunt minimalizate. Nu mai există o forță exterioară, superioară omului, care să devină etalonul său ori normă de gândire pentru el. Totuși, omul moral este îndemnat să se întoarcă la învățăturile din Eden: credința, gândirea și alegerea, care sunt drepturi câștigate prin creație, dar ele nu constituie și garanția că omul este pe drumul cel bun, exercitând aceste valori morale fără să se raporteze la o normă superioară/canon. Așadar, nu conștiința omului este standardul, nici credința și nici măcar gândirea lui, ci adevărul imuabil pe care Scriptura îl personifică: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14:6).

David, numit de apostolul Pavel „om după inima lui Dumnezeu” (Faptele apostolilor 13:22), ajunge să comită crimă și adulter. El continuă să creadă că alege bine, că nu poate greși, pentru că astfel de gesturi erau o stare de normalitate în lumea contemporană lui. Dar, după ce Dumnezeu l-a confruntat cu starea lui deplorabilă (vrednică de plâns și de compătimit), David s-a întors la Dumnezeu și s-a pocăit în mod sincer, lăsându-ne drept moștenire cel mai

Nu conștiința omului este standardul, nici credința și nici măcar gândirea lui, ci adevărul imuabil pe care Scriptura îl personifică: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14:6).

frumos psalm din Scripturi, Psalmul 51, supranumit și „Psalmul pocăinței lui David”. Ca răspuns din partea Domnului și ca rezultat al pocăinței lui, el înțelege că cea mai sigură cale nu este dată de cultura contemporană sau de morala societății: „Eu, zice Domnul, te voi învăța și-ți voi arăta calea pe care trebuie s-o urmezi, te voi sfătui și voi avea privirea îndreptată asupra ta” (Psalmii 32:8). Rezultă că David a crezut, a gândit, dar a ales greșit.

Când îi este descoperită calea, iar el alege în mod deliberat să meargă pe ea, omul rămâne un agent moral liber, continuă să creadă, să gândească și să aleagă, dar nu ca un om firesc, chiar moral, ci ca un om duhovnicesc, care are alt sistem de valori, un alt canon ce reprezintă autoritatea și credință. Gândirea și alegerea îi sunt corectate și recuperate, astfel încât omul se aseamănă tot mai mult cu Creatorul său.

„Noi toți privim cu fața descoperită, ca într-o oglindă, slava Domnului, și suntem schimbați în același chip al Lui, din slavă în slavă, prin Duhul Domnului” (2 Corinteni 3:18).

„Vă îndemn dar, fraților, pentru îndurarea lui Dumnezeu, să aduceți trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, plăcută lui Dumnezeu: aceasta va fi din partea voastră o slujbă duhovnicească” (Romani 12:1). 🍀

BOGDAN FELIA, directorul Departamentului de Relații Publice și Libertate Religioasă, Conferința Moldova

CREDINȚĂ, GÂNDIRE ȘI ALEGERE: *dinamica libertății de conștiință astăzi*

Libertatea de conștiință, prin ramificațiile realității sale, a generat întotdeauna vii dezbateri în societate. Însă, până la proiectarea sa în spațiul public în diferite forme, este necesar să înțelegem mecanismele incubatorului existențial personal în care aceasta se plămădește, acolo unde credința și gândirea determină alegerea.

Vă propun să supunem analizei conjugarea credinței și a gândirii, acestea precedând alegerea personală. Ele se află în spatele cortinei, acolo unde se nasc propriile judecăți de valoare în ceea ce privește libertatea de conștiință, anterior formulării, exprimate prin viu grai, în scris sau fie numai și prin atitudine. Interdependența sporită a celor două elemente conduce la formulările personale și unice, specifice fiecărui individ, atunci când abordăm spectrul teoretic și practic al implicațiilor libertății de conștiință.

Cu alte cuvinte, în rândurile de mai jos ne propunem să explorăm în ce măsură și în ce modalități, credința, gândirea și, ulterior, alegerea, ca o rezultată a celor

două, agregă conceptualizarea și nașterea libertății de conștiință.

Credința și gândirea ne definesc alegerile – propunere metodologică

Într-o abordare mai întâi vidată, iar apoi încrucișată prin contrapunere și potențare reciprocă, vom analiza primele două elemente supuse atenției în titlu: credința și gândirea. Alăturând credința și gândirea, golindu-le de existență, iar apoi invitându-le să „danseze” împreună, vom fi mai apti să desfirăm credibil și inteligibil modul în care cele două prezențe ale forului nostru interior ne pregătesc să interacționăm cu deciziile în fața cărora suntem plasați.

Să reținem că această croșetare dantelată, de o manieră consistentă și, probabil, de cele mai multe ori, repetitivă, a credinței și a gândirii, va genera un traseu decizional propriu, recunoscut nouă înșine sau care se înfățișează ca o marcă personală celor care ne „scanează” în public, admirativ sau dimpotrivă.

1. Nu cred

Am afirmat anterior că vom analiza mai întâi prin vidare sau extracție, dusă până la absență, fiecare dintre primele două elemente: credința, respectiv gândirea. Deși este dificil de stabilit care se formează mai întâi, credința sau gândirea, am decis să plasăm de fiecare dată credința prima în acest articol, dată fiind abordarea creștină a temei propuse.

În Luca 18:8b, Domnul Isus plasa anticipativ o întrebare sfredelitor profetică: *Dar când va veni Fiul omului, va găsi El credință pe pământ?* În mai toate vremurile și conjuncturile, credința a fost un lux, așadar un privilegiu. Pentru unii însă, credința pur și simplu *nu a fost*, deoarece nu a reprezentat și nu reprezintă (în contemporaneitate) o nealță de lucru în ceea ce îi privește, aparatul lor de analiză interioară neluând-o în calcul.

Chiar și așa, deși discuția nu este deloc simplă, credincioșii sinceri și respectuoși ar trebui să țină seama de faptul că lipsa credinței nu îi face pe oameni în mod implicit amoral sau imoral, realitatea de la firul ierbii fiind de o complexitate interesantă și, uneori, intrigantă. În plus, lipsa credinței nu este echivalentă cu lipsa gândirii, așa că o primă provocare pentru credincioși este să îi înțeleagă pe oamenii de acest fel, dar pentru aceasta au nevoie de... gândire. La rândul lor, cei lipsiți de țesutul credinței ar trebui să identifice punți dialogale cu cei cantonați cu sinceritate în zona credinței și a spiritualității. Care este mai dialogică: credința sau gândirea? Cine va deschide subiectul? Se vor înțelege și se vor reconcilia?

2. Nu gândesc

Atunci când ne referim la cei care nu gândesc, nu avem în vedere neapărat cazurile extreme, generate de afecțiuni care pot submina serios capacitatea de gândire, ci la cei pentru care actul gândirii critice sau analitice nu reprezintă un exercițiu recurent.

Așadar, sunt vizați cei care nu dețin „faza lungă” și, poate, uneori, nici „faza scurtă” a gândirii sau, cel puțin, nu o exersează, nivelul de viețuire și de analiză cognitivă fiind concentrat în majoritatea timpului la etajele inferioare ale piramidei lui Maslow.

Inexistența, scurtimea, intermitența sau îngustimea actului gândirii acestei categorii umane o fac suficient de periculoasă când este adusă în fața alegerilor personale, individuale, lipsa discernământului conducând aproape inevitabil la decizii greșite, aceasta influențând și viețile celor din jur. Ideal ar fi ca persoanele de acest fel să nu dețină influență. Vestea bună este că multe dintre persoanele încadrate în această categorie au primit din partea lui Dumnezeu o doză considerabilă de bun-simț.

Însă, atunci când asemenea persoane simt nevoia de articulare vocală și de impunere a alegerilor lor în dreptul celorlalți, este setat cadrul pentru o furtună de context, iar dialogul surzilor poate fi deja instaurat, deoarece această categorie, atunci când devine combativă, dereglează în mod consistent pacea socială. De la zgomotul de fond agresiv până la hărțuirea sau agresiunea celor care gândesc diferit (mă rog, e mult spus *diferit*, având în vedere că tipul de personalitate abordat sub acest subtitlu *nu prea* gândește) s-a dovedit de foarte multe ori a nu fi o cale prea lungă. Iar

În cele mai multe cazuri, beneficii uriașe pot fi aduse echilibrului social când oamenii gânditori și neîncrezători sunt mânați de bune intenții. Contribuția lor poate fi copleșitoare în setarea unui cadru propice asigurării libertății de conștiință.

zgomotul de fond poate fi foarte ușor amplificat de mulțimea vocilor. În acest context, vă invit să vă proiectați pe retină furia dezlănțuită a mulțimii care a cerut răstignirea lui Isus: analiză puțină spre deloc, dar foarte mulți decibeli și alegeri greșite, pe fondul absenței gândirii.

3. Nu cred și nu gândesc

Alăturarea aceasta este teribilă. Gândiți-vă (*sic!*): avem de a face cu o persoană care nu face uz nici de credință și nici de gândire. Nu știm dacă le posedă, nu știm dacă își cunoaște starea, nu ne este cunoscut gradul în care folosește credința și gândirea, în măsura în care le are, fie doza aceasta cât de insignifiantă. Însă modul în care se raportează la viață, la realitate și la valori ne conduce la concluzia că premisele exersării credinței și gândirii sunt minime.

Prezența, dar mai cu seamă reacția sau (non-)activitatea acestor persoane, perturbă dialogul interreligios, întrucât ele sunt lipsite de un sistem referențial. Necrezând și negândind, pot produce multă tulburare în jur.

4. Nu cred, dar gândesc

În această categorie destul de larg răspândită, putem identifica veritabili nobili ai gândirii, care resping sau neagă existența credinței ori, mai degrabă, afirmă absența ei în procesul lor de analiză a vieții și a mecanismelor sale, făcând din aceasta o virtute. În cele mai multe cazuri, beneficii uriașe pot fi aduse echilibrului social când oamenii gânditori și *neîncrezători* sunt mânați

**„Cred, Doamne!
Ajută necredinței mele!”
(Marcu 9:24) este rugăciunea credinciosului sincer,
aflat în căutarea combustibilului interior al credinței.**

de bune intenții. Contribuția lor poate fi copleșitoare în setarea unui cadru propice asigurării libertății de conștiință.

Uneori, s-a dovedit totuși că astfel de oameni pot genera dezechilibre în societate atunci când se înrădăcinează activ într-o gândire aridă, fără a deține suculența transformatoare și roditoare a credinței, împotrivindu-se față și răutăcios celor care profesează o credință sau alta.

5. Cred, dar nu gândesc

Deși ar părea contraintuitiv, aceasta este o tendință modernă tot mai accentuată, generată de fragilizarea gândirii prin consumul ridicat de televiziune, iar mai nou, de abundența platformelor sociale. Creștinismul nu face excepție, fiind și el profund afectat.

Nu mică mi-a fost surprinderea, în urmă cu mulți ani de zile, aflându-mă în apropierea unui cunoscut și (mult prea) longeviv rector al unei universități foarte cunoscute din România, să-l aud afirmând că în Biblie este scris „crede și nu cerceta”! Desigur, aceasta este o frază care nu se regăsește în textul sacru al Sfintei Scripturi. Se pare că domnia sa, într-adevăr, nu cerceta, dar credea. Însă, fără doar și poate, se afla în eroare.

Din păcate, o astfel de abordare este des regăsită printre credincioși: au ajuns să creadă (ceva, orice, nici nu mai contează), fără a mai gândi, prioritizând în mod profund eronat o falsă și păguboasă credință. Aceasta nu este o credință oarbă, ci una orbită de idolatrizarea credinței descărnate de gândirea care vine, ce să vezi, de Sus. Ei bine, abia aceasta este o mare provocare pentru libertatea de conștiință în lumea contemporană: credincioșii care nu (mai) gândesc obstrucționează interacțiunile din arena libertăților de orice fel, erijându-se în instanțe morale implacabile, deoarece ei... cred.

„Cred, Doamne! Ajută necredinței mele!” (Marcu 9:24) este rugăciunea credinciosului sincer, aflat în căutarea combustibilului interior al credinței. Credincioșii

negânditori ar mai avea doar câteva cuvinte de adăugat pentru a-și duce rugăciunile (este nevoie de multe) la bun sfârșit: „Cred, Doamne! Ajută negândirii mele!”

6. Cred și gândesc

Bineînțeles că aceasta este cea mai dezirabilă combinație: în fața alegerilor proprii să sosești cu credința și gândirea la purtător. De altfel, este o formă de sublimare spirituală și intelectuală, o stare de grație existențială în care credinciosul gânditor (sau gânditorul credincios) poate fi adus doar de Dumnezeu. Când cele două, credința și gândirea, se nasc și se împletesc în inima și în mintea noastră, ca daruri din partea lui Dumnezeu, ne este oferită posibilitatea ca, prin Duhul Sfânt, să putem analiza realitățile înconjurătoare și lumea ideilor abstracte totodată, într-un cadru filtrat de o rațiune sfințită, având o înțelegere cristalină a trecutului, dar și cu posibilitatea unor reflecții rațional-profetice asupra viitorului pe termen mediu și lung. Acestea vor fi, desigur, întemeiate pe Cuvântul lui Dumnezeu.

Cine crede și gândește trebuie să se lase cuprins de „credința lui Isus” (Apocalipsa 14:12) și de „gândul lui Hristos” (vezi Filipeni 2:5), ceea ce înseamnă că el devine o ființă ancorată în timpul prezent, cu o înțelegere onestă a trecutului și cu o studiată prudență escatologică. Cartezianul *cogito, ergo sum* (gândesc, deci exist) devine, astfel, în Hristos, *credo et cogito, ergo sum* (cred și gândesc, deci exist).

Alegerile, deși dificile, vor deveni asumate așadar și concentrate asupra moralei creștine, urmărind binele comun, dar mai ales făcând apel la voința lui Dumnezeu și ascultând de El. Binecuvântat este cel care crede și gândește, întrucât, pentru el, alegerile sunt expresia deciziilor izvorâte dintr-un sistem spiritual și intelectual integrat, în care preceptele divine reprezintă fundamentul, dar și finalitatea actului de-

Cine crede și gândește trebuie să se lase cuprins de „credința lui Isus” și de „gândul lui Hristos”, ceea ce înseamnă că el devine o ființă ancorată în timpul prezent, cu o înțelegere onestă a trecutului și cu o studiată prudență escatologică.

cizional. Libertatea de conștiință are nu mai de câștigat prin articularea vocilor și acțiunilor celor care cred și gândesc.

A alege, bazat pe credință și gândire

Profesarea credinței și exersarea gândirii ne oferă atuurile incontestabile atunci când trebuie să alegem. Aceasta este o chestiune de responsabilitate față de noi înșine, față de familie, față de biserică și față de societate. Dar, mai presus de toate, suntem răspunzători înaintea lui Dumnezeu, pe care Îl putem ruga să ne înzestreze corespunzător cu credință și gândire, astfel încât să putem alege ceea ce este sfânt, drept și bun. Cu atât mai mult cu cât în domeniul provocărilor libertății de conștiință din contemporaneitate suntem obligați să petrecem timp în propria ființă, deoarece, după cum am arătat, acolo se nasc alegerile, la intersecția dialogului dintre credință și gândire. Indiferent dacă sunt bune sau rele, consecințele propriilor alegeri au impact asupra noastră, dar și asupra arhitecturii sociale a libertății de conștiință. Să credem (în) ce trebuie, să gândim ce trebuie și să alegem asumat, cu conștiința curată. ♣

MĂDĂLIN AVRĂMESCU, directorul
Departamentului de Relații Publice și Libertate
Religioasă, Conferința Muntenia

Libertate religioasă

Cerul începe în interior

CREDINȚA,

care transformă conștiința și societatea

Qin Shi Huangdi, întemeietor al dinastiei chineze Qin, a intrat în analele istoriei ca fiind un tiran și un obsedat de nemurire. Dorea să trăiască veșnic, motiv pentru care era dispus să încerce orice leacuri care i-ar fi prelungit viața. Bineînțeles, în contextul unei științe medicale cu puține informații dovedite, la curtea imperială au fost sfătuitori care i-au spus împăratului că, pentru obținerea unei vieți lungi, ar trebui să se trateze cu diverse preparate ce conțineau... mercur. Ceea ce a urmat este de la sine înțeles, împăratul Qin s-a îmbolnăvit și, în întinericul de final ce îl învăluia cu fiecare zi ce trecea, a poruncit să fie uciși unii din apropiați și apoi să se realizeze mii de soldați de teracotă care urmau să îl ajute după moarte, conform tradițiilor vremii.

Dacă istoria a fost martora multor excese de tiranie, realitatea contemporană cum este oare? Poate tirani sunt mai puțini, dar mentalități viciate de egoism și intoleranță cu siguranță putem identifica. În 1994, ca urmare a conflictului declanșat în Rwanda între triburile Hutu și Tutsi, peste 800.000 de persoane au fost ucise în aproximativ o sută de zile. Au fost comise nenumărate atrocități, distruse instituții, școli și biserici creștine, iar mii de credincioși adventiști au fost uciși sau răniți în acele zile. Familii întregi de creștini adventiști au pierit ca urmare a intoleranței și mesajelor manipulative.

În lumea noastră, confruntările din plan ideologic pot avea consecințe dramatice pentru că, trebuie să recunoaștem, orice războaie sau excese de intoleranță au la bază ideologii. Este exact ceea ce Mântuitorul a afirmat în evanghelii: „Căci dinăuntru, din inima omului, ies gândurile rele, curviile, furturile, crimele, adulterele, lăcomia, răutatea, înșelăciunea, depravarea, ochiul rău, blasfemia, mândria și prostia! Toate aceste rele ies dinăuntru și ele îl spurcă pe om” (Marcu 7:21-23, NTRL). Forul interior poate fi locul reflexiei, al dezbaterii prezi-

date de o conștiință curată sau locul în care egoismul și intoleranța s-au înrădăcinat, transformând iremediabil caracterul unei persoane.

În Săptămâna Libertății religioase vă invit la momente de introspecție despre cum gândim, ce credem și ce alegem în sfera libertății de exprimare și conștiință. Gândirea noastră poate fi înnobilită și transformată de dragostea lui Isus Hristos sau poate deveni un loc uscat în care singura exprimare este cea a egoismului.

Sfânta Scriptură ne prezintă profiluri de oameni cu caractere antagonice, oameni care s-au situat în cele două tabere de care am vorbit anterior, unii în sfera egoismului, alții în sfera dragostei care se oferă semenilor.

În zorii civilizației putem distinge un personaj care, generic vorbind, este exponentul unei categorii de semeți și independenți care vor să-și trăiască viața doar pentru ei înșiși. Numele lui este Nimrod și, conform relatărilor cărții Geneza capitolul 10:9-10, acesta „a fost un viteaz vânător înaintea Domnului; iată de ce se zice: «Ca Nimrod, viteaz vânător înaintea Domnului.» El a domnit la început peste Babel, Erec, Acad și Calne, în țara Șinear”. Cuvântul „Nimrod” provine, după unii exegeți, din rădăcina ebraică *marad*, care înseamnă „a se răzvrăti”, ceea ce îl face un simbol al opoziției față de Dumnezeu. Nimrod a inaugurat un sistem de dominație politică și militară în lumea postdiluviană. Interesant este că locuitorii acelor vremuri, inspirați de gândirea lui Nimrod, și-au propus să construiască un turn, Babelul, care să ajungă până la cer. De reținut mențiunea spațială – *până la cer!* Pentru locuitorii Babelului, exista o distanță fizică până la cer, dar și pe un alt plan, spiritual, exista o altă distanță! *Pe plan omiletic, putem spune că Cerul era în afara lor, situat la distanță de ei.* În această realitate se află, într-o formă concisă, drama lumii noastre.

Imaginea aceasta sugerează două abordări, două specificități, sau două tipuri de gândire. Un grup solitar, egoist și insubordonat ce are Cerul în afară, la distanță, și un alt grup cu o atitudine generoasă, iubitoare și tolerantă. Acest al doilea grup, subordonat, ascultător, are Cerul în interior, are o religie care înseninează viața unui creștin din inima căruia pornesc apoi raze de speranță pentru semenii.

Din această a doua categorie îl menționez pe apostolul Pavel. În timpul călătoriei furtunoase pe Marea Mediterană, Pavel are o întâlnire reverențioasă cu Dumnezeu, care îi spune: „Nu te teme, Pavele!” Deși atmosfera era apăsătoare și fiorul morții îi bântuia pe cei din corabie, Pavel se ridică și le adresează cuvinte de speranță. De ce? Pentru că, indiferent de circumstanțe, că e vreme bună sau furtună, întuneric sau lumină, omul care are Cerul în interior va fi plin de pace, senin și va transmite și altora din atitudinea sa molipsitoare.

Un om spiritual are o gândire pozitivă, permeabilă la apelurile Duhului Sfânt și dispusă la slujire. O astfel de persoană nu are o atitudine instinctuală și egoistă în raport cu societatea. El alege liber, gândește matur și promovează principii sănătoase. Dacă sunt provocări, acesta le transformă fie în oportunități, fie în ocazii de creștere spirituală. Apoi, o astfel de atitudine se îndreaptă lin spre societate. Ceea ce a primit, Pavel a comunicat celor din corabie: „...de

**Un om spiritual are
o gândire pozitivă,
permeabilă la apelurile
Duhului Sfânt și
dispusă la slujire.**

aceea, oamenilor, liniștiți-vă căci am încredere în Dumnezeu...” (Faptele 27:25 p.p.). Un mesaj plin de speranță care a avut un mare impact asupra celor din corabie pentru că Cerul din interior nu îl lasă pe om absent la realitățile exterioare, cotidiene, ci îl implică și îl responsabilizează.

Astfel, în domeniul libertății religioase, un om cu valențe spirituale își exercită influența asupra altora în mod pozitiv. Creștinul nu este un factor dizolvant, problematic în societate, ci contribuie la bunăstarea acesteia. În 1 Timotei 2:2, Pavel transmitea primilor creștini următoarele: „Vă îndemn dar, înainte de toate, să faceți rugăciuni, cereri, mijlociri, mulțumiri pentru toți oamenii, pentru împărați și pentru toți cei ce sunt înălțați în dregătorii, ca să putem duce astfel o viață pașnică și liniștită, cu toată evlavia și cu toată cinstea.”

Nelson Mandela, lider politic și filantrop sud-african, implicat activ în apărarea libertăților persoanelor de culoare, afirma: „După cum am spus, primul lucru este să fii sincer cu tine însuși. Nu poți avea niciodată un impact asupra societății dacă nu te-ai schimbat pe tine însuși. Marii pacificatori au fost toți oameni caracterizați de integritate, de onestitate, dar și de umilință. Pe măsură ce lăsăm propria noastră lumină să strălucească, le dăm inconștient altor persoane permisiunea să facă același lucru.”

În contextul actual, structura valorilor autentice este deteriorată, iar libertatea de conștiință este afectată de mentalități egoiste și indiferente. Sunt momente în care apar abuzuri, iar unii factori de decizie din societate rămân indiferenți la problemele pe care le ridică libertatea religioasă. Un credincios îmi povestea că angajatorul i-a interzis acestuia să mai vorbească cu colegii de muncă despre importanța zilei a șaptea în închinarea creștină, deoarece risca să-și piardă controlul asupra angajaților care erau solicitați să lucreze vineri seara sau în ziua de sâmbătă. O studentă a pier-

dut bursa la Facultatea de Medicină din cauza unui răspuns rigid al unui cadru didactic care nu a dorit să schimbe data unui examen. Termenul „sectar” este încă întâlnit, iar cuvântul „pocăitule” este rostit uneori cu reproș de cei iritați că interlocutorul lor aparține unei alte confesiuni. Astfel de situații sunt prezente și astăzi, iar depășirea lor necesită o atitudine spirituală autentică și o implicare responsabilă.

Tot în acest context, amintesc de dramele pe care le trăiesc mulți creștini în țările lor. O asociație creștină protestantă a publicat un raport care a arătat că 388 de milioane de creștini la nivel mondial au suferit diferite niveluri de persecuție și discriminare în țările lor. Mai mult, în perioada 1 octombrie 2024–30 septembrie 2025, 4.848 de creștini au fost uciși, 4.712 sunt în detenție, iar peste 3.600 de biserici au fost vizate (agerpres.ro). Vă invit la un moment de introspecție printr-o întrebare cercetătoare: Cum ar fi să trăiești în Coreea de Nord, Somalia sau Yemen, fiind creștin?

Iată de ce, poate mai mult ca niciodată, creștinii trebuie să-și facă auzită vocea în societate, condamnând abuzurile și promovând o atitudine hristică: „Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii faceți-le și voi la fel!” (Matei 7:12). Însă, pentru aceasta, un creștin trebuie să creadă, să gândească și să aleagă înțelept cu privire la binele pe care dorește să-l promoveze în numele lui Dumnezeu. Doar un creștin transformat va putea transforma pe alții!

Conform profeției biblice, evenimentele finale ale acestui pământ se vor desfășura sub auspiciile încălcării libertății de conștiință. Iată de ce, încă de acum trebuie să ne întărim caracterele și să ne facem auzită vocea în societate în apărarea oricăror derapaje. Dar, pentru a putea face aceste lucruri, trebuie îndeplinită condiția esențială pe care am prezentat-o la început – *Cerul în interior*, adică Dumnezeu prezent în gândire și într-o atitudine ce se manifestă prin

Un creștin trebuie să creadă, să gândească și să aleagă înțelept cu privire la binele pe care dorește să-l promoveze în numele lui Dumnezeu. Doar un creștin transformat va putea transforma pe alții!

dragoste și care are un impact pozitiv asupra societății în care trăim.

O religie care se ascunde doar în inimă, fără a trimite raze spre alții, este precum un soare care nu încălzește pe nimeni și luminează doar pentru el însuși. Creștinul trăiește, astfel, în alți parametri, el Îl are pe Dumnezeu în interior și transmite și altora bucuria unei întâlniri mântuitoare. Ellen White, după ce a ajutat o prietenă care a vizitat-o, a notat în jurnalul personal: „O, dacă ar cunoaște toți bucuria de a dăruii celor săraci, de a contribui la facerea de bine și de a-i face pe ceilalți fericiți! Doamne, deschide-mi inima pentru a face tot ce îmi stă în putere să-i ajut pe cei din jurul meu!” (*Welfare Ministry*, Ellen White, p. 324)

În contextul acesta sunt foarte actuale și cuvintele lui Nicolae Titulescu: „Și chiar de nu voi fi un far, ci o candelă, ajunge. Și chiar de nu voi fi nici candelă, tot ajunge, fiindcă m-am străduit să aprind lumina.”

Aceasta ne este chemarea – a asimila, a fi transformați și a transmite și altora un mesaj de speranță care să străbată întunericul aproape material care ne înconjoară în lume. *Însă înainte de a face ceva, trebuie să fim și să avem Cerul în inimă!* 📌

PETRE NIȚĂ, directorul Departamentului de Relații Publice și Libertate Religioasă, Conferința Oltenia

Eroziunea discretă
A LIBERTAȚII DE CONȘTIINȚĂ

*Provocările credinței
într-o societate seculară*

Eram în sala de audiențe a unei prestigioase universități din Transilvania. Privirea cercetătoare și rece a doamnei prodecan, parcă deranjată de prezența noastră acolo, nu anunța nimic bun:

– Universitatea noastră este o universitate seculară! Aici nu ne interesează aspectele de natură religioasă. Autonomia universitară ne permite să stabilim examenele de admitere în orice zi dorim, fără să ținem cont de particularitățile de credință ale candidaților la admitere...

Determinarea cu care a spus aceste lucruri lăsa să se înțeleagă că subiectul era încheiat din start. Aparent, argumentele erau imbatabile. Ce-ar trebui să caute considerentele de natură religioasă într-un mediu academic secular? Cum ar putea fi obligată o instituție autonomă prin lege să țină cont de vreo eventuală reținere din conștiință a vreunui candidat, când mulți alții ar fi făcut orice să fie admiși acolo fără nicio obiecție?

Acest dialog nu a avut loc în vreo epocă întunecată, de restricții și intoleranță. Dimpotrivă, toleranța, acceptarea și incluziunea minorităților de orice fel păreau mai la modă ca oricând. Alinierea legislativă a țării noastre la acordurile internaționale privind respectarea libertății religioase și de conștiință nu se putea să fie mai solidă. Dar, încă o dată, devenea evident că amenințarea la adresa acestor libertăți venea din percepții, mentalități și atitudini care nu pot fi schimbate așa de ușor.

Ca reprezentanți ai unei mișcări profetice cu identitate clară, am privit întotdeauna amenințarea privind libertatea religioasă și de conștiință ca profilându-se undeva în viitorul mai mult sau mai puțin îndepărtat. „Au să vă dea afară din sinagogi, ba încă va veni vremea când oricine vă va ucide să creadă că aduce o slujbă Lui Dumnezeu”, a declarat Domnul Isus, pregătind ucenicii pentru vremuri de persecuție (Ioan 16:2). Se pot împlini aceste cuvinte ale Domnului Isus și în societăți mai libe-

rale? De exemplu, să experimentăm forme mascate de excludere din societate a celor care țin cu fermitate la convingerile lor? Așadar, este posibil ca deja forme subtile de amenințare la adresa acestor libertăți să se manifeste într-o societate liberă și democratică? Trăim de mulți ani într-o țară liberă, dar suntem noi liberi cu adevărat? Suntem noi pregătiți să înțelegem și să respectăm împreună valorile libertății religioase și de conștiință?

Pentru a putea răspunde cât mai bine la aceste întrebări, ne vom opri să analizăm câteva provocări din cultura și societatea noastră, care pot eroda discret fundamentele acestor libertăți.

Secularismul agresiv

Secularizarea societății, prin separarea statului de biserică, este considerată unul dintre factorii care au condus la crearea unui climat de libertate religioasă. Acele forțe religioase care foloseau adesea brațul statului ca să asigure „ordinea” și-au pierdut într-adevăr unul dintre principalele mijloace de constrângere. Dar societatea seculară nu se comportă întotdeauna ca un arbitru neutru. Apar mereu și mereu manifestări ale secularismului militant, care dorește să accentueze mai mult limitarea influenței credințelor și manifestărilor religioase. Acțiunile prin care se dorește atingerea acestui obiectiv pot fi încercări de excludere a religiei din spațiul public, marginalizarea sau ridiculizarea convingerilor religioase în dezbaterile publice, presiunea de a reduce credința la spațiul privat, etichetarea religiei drept „retrogradă”.

Dacă secularismul devine ideologie dominantă, mai ales în anumite medii, poate produce un nou tip de presiune ideologică ce poate să genereze forme de control ideologic. Dar un stat democratic sănătos nu ar trebui să favorizeze nicio religie și nicio ideologie, să nu persecute sau discrimineze credința, să permită exprimarea convin-

gerilor religioase, să protejeze minoritățile religioase sau pe cei care nu sunt religioși.

Provocarea nu este existența secularismului, ci transformarea lui într-o ideologie care consideră religia un obstacol pentru progresul societății. Atunci când neutralitatea societății seculare deviază treptat către ostilitate, libertatea de conștiință începe să se erodeze, iar spațiul libertății ajunge să fie ocupat abuziv de o ideologie care promite eliberare, dar va aduce aceeași constrângere împotriva căreia pretinde că luptă.

Relativismul moral

Acest mod de raportare susține că nu există adevăr moral obiectiv, absoluturi la care să ne referim invariabil, ci doar perspective personale sau culturale, „adevărul” meu și „adevărul” celui alt, egale ca valoare, dar relative. Astfel, nu se mai consideră că există bine și rău universal valabil, ci doar opțiuni personale. Ceea ce poate fi greșit moral pentru cineva poate fi corect moral pentru altcineva, un fel de democrație a valorilor în care toată lumea are dreptate. Sau, din altă perspectivă, nimeni nu are dreptate.

În acest context, convingerile și valorile ferme ajung să fie considerate ilegitime și suspecte. Ele deviază nedorit, periculos, de la nota generală de validare universală a tuturor opțiunilor morale. Orice pretenție de adevăr, fie el chiar biblic, ajunge să fie considerată ca fiind intolerantă. „M-am

Conștiința este o instanță morală, ea nu izvorăște doar dintr-o opinie sau preferință personală subiectivă.

Dacă adevărul este dizolvat în opinii, conștiința devine vulnerabilă, iar libertatea, negociabilă.

făcut oare vrăjmașul vostru pentru că v-am spus adevărul?”, întreba direct apostolul Pavel biserica din Galatia (Galateni 4:16). Întrebarea nu era lipsită de fundament real și nici astăzi nu ar fi inutil să punem această întrebare, într-o lume în care este mai convenabil să dai dreptate tuturor ca să nu superi pe cineva.

Dacă această linie de gândire este considerată normală, credința fermă ajunge să fie etichetată ca inflexibilitate, mărturisirea publică a convingerilor să pară ofensatoare, iar fidelitatea față de principii să fie confundată cu radicalismul. În paradigma relativistă, dacă nu validezi perspectiva alternativă a celui alt, ești considerat intolerant.

Dar libertatea religioasă presupune nu doar dreptul de a avea o preferință, ci și dreptul de a afirma un adevăr. Libertatea de conștiință presupune dreptul de a căuta și de a afirma adevărul. De asemenea, conștiința este o instanță morală, ea nu izvorăște doar dintr-o opinie sau preferință personală subiectivă.

Dacă adevărul este dizolvat în opinii, conștiința devine vulnerabilă, iar libertatea – negociabilă. Persoanele religioase pot fi constrânse social să își ajusteze convingerile pentru a evita excluderea. Relativismul poate slăbi fundamentul juridic al libertății de conștiință: dacă toate valorile sunt egale, de ce ar avea unele protecție specială? Într-o cultură relativistă, paradoxal, apare o nouă orientare dogmatică: obligația de a afirma că nu există adevăr absolut. Și astfel, cei care cred într-un adevăr transcendent pot fi marginalizați cultural, chiar dacă nu sunt persecutați legal.

Radicalizarea și manipularea religioasă

Nu doar în istorie, dar și în contemporaneitate, am asistat de multe ori la radicalizarea religiei, când credința liberă a fost înlocuită cu diferite forme de constrângere religioasă. În acest context, diferențele devin motiv de dușmănie, libertatea interioară de

a pune întrebări scade și conformarea poate fi confundată ușor cu credința autentică.

Cuvintele Domnului Isus din Ioan 8:32: „Veți cunoaște adevărul și adevărul vă va face liberi” au fost uitate de multe ori chiar de preținșii urmași ai Domnului Isus. Avem chiar relativ recent exemple foarte grave de lideri religioși care au dominat prin vinovăție, frică sau promisiuni false. În aceste cazuri, conștiința personală a fost înlocuită cu obediența față de lider.

Această radicalizare a religiei în anumițe situații poate conduce la o contrareacție dezechilibrată a societății. Și astfel, cei care trăiesc o experiență a credinței autentice pot fi confrunțați cu situații nedorite: suspiciune generalizată, restricții legislative, marginalizarea inclusiv a discursului religios moderat. Așadar, radicalizarea unei minorități religioase poate afecta în final libertatea majorității credincioșilor onești și pașnici.

...Dar să revenim în sala de audiențe a prestigioasei universități. Da, aparent nu mai aveam ce să spunem sau ce să sperăm. După un moment de rugăciune în taină (chiar dacă eram într-o instituție seculară, știam că Dumnezeu poate fi oriunde), am intervenit:

– Respectăm identitatea seculară și autonomia universității, dar cred că admiteți că nu puteți solicita studenților care trec pragul acestei universități să-și abandoneze pur și simplu convingerile și valorile pe care le au interiorizate chiar dacă au ajuns aici. De fapt, ceea ce doriți dumneavoastră să educați sunt tocmai oameni cu valori și principii morale puternice, care dau demnitate și forță vocației medicale. Da, la început este un disconfort ca să ții cont de anumite particularități religioase ale unor candidați, dar asta înseamnă că acești candidați au șansa să fie la fel de fermi când vor trebui să respecte etica și deontologia profesiei medicale. Și asta ar fi și în avantajul universității și i-ar consolida reputația

Radicalizarea unei minorități religioase poate conduce la o contrareacție dezechilibrată a societății și, în final, poate afecta libertatea majorității credincioșilor onești și pașnici.

că formează nu doar profesioniști, ci și specialiști integri.

Doamna prodecan a zâmbit pentru prima dată și a spus:

– Iată o perspectivă pe care o putem accepta mai ușor și care ne poate determina să luăm în serios solicitarea dumneavoastră și să o discutăm în consiliul de administrație.

Lucrurile nu au luat o direcție bună atât de repede cum ne-am fi dorit în programul examenelor de admitere la universitate, dar, de câțiva ani, nu a mai fost nevoie să revenim cu obiecții de felul celor amintite, calendarul de admitere fiind alcătuit în afara zilelor de sâmbătă.

Ce putem spune despre răspunsurile la întrebările care au fost ridicate la început? Crearea unui climat în care putem crede fără constrângere, putem gândi fără frică și alege cu responsabilitate rămâne în continuare o provocare chiar și în societățile libere și democratice. Cum vom contribui noi la aceasta și cât de mult vom face pentru a păstra astfel libertatea religioasă și de conștiință, rămâne la alegerea fiecăruia. Dar să nu uităm că „noi nu împlinim voia lui Dumnezeu dacă stăm în tihnă nefăcând nimic pentru a păstra libertatea de conștiință.” (5T 714) 🦋

BENIAMIN ANCA, directorul Departamentului de Relații Publice și Libertate Religioasă, Conferința Transilvania de Nord

A ALEGE ÎNTRE BINE ȘI RĂU:

libertatea de conștiință în lumea contemporană

Libertatea religioasă reprezintă una dintre expresiile esențiale ale demnității umane, deoarece își are temelia în libertatea de conștiință. Potrivit revelației biblice, Dumnezeu l-a creat pe om ca ființă morală liberă, capabilă să discearnă între bine și rău și să aleagă în mod responsabil. Scriptura afirmă acest adevăr fundamental: „Iată, îți pun azi înaintea viața și binele, moartea și răul... Iau azi cerul și pământul martori împotriva voastră că ți-am pus înaintea viața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești, tu și sămânța ta” (Deuteronomul 30:15,19).

Alegerea nu este impusă. Dumnezeu nu constrânge voința omului, deoarece o ascultare forțată nu ar fi o expresie a iubirii. După cum afirmă Scriptura: „Dumnezeu este dragoste” (1 Ioan 4:8), iar dragostea autentică nu poate exista fără libertate.

Conștiința – dar divin și responsabilitate morală

Conștiința, din perspectivă biblică, este facultatea interioară prin care omul distinge între bine și rău și se judecă pe sine înaintea lui Dumnezeu. Ea este martorul lăuntric al voci divine și spațiul interior în care omul răspunde chemării lui Dumnezeu, asumându-și responsabilitatea morală. Apostolul Pavel subliniază caracterul personal al acestei relații: „Tot ce nu vine din credință este păcat” (Romani 14:23).

Ellen G. White afirmă limpede importanța respectării conștiinței: „Dumnezeu nu forțează niciodată voința sau conștiința, dar calea continuă a lui Satana — pentru a câștiga stăpânire asupra acelor pe care nu-i poate amăgi altfel — este constrângerea prin cruzime.”¹ Această afirmație reflectă una dintre temele centrale ale mării controverse: Dumnezeu conduce prin adevăr și iubire, în timp ce răul se impune prin forță și înșelăciune.

Libertatea de conștiință – principiu biblic și drept universal

Principiul libertății de conștiință, prezent în Scriptură, este recunoscut și în documentele internaționale. Declarația Universală a Drepturilor Omului afirmă: „Orice persoană are dreptul la libertatea gândirii, a conștiinței și a religiei.”²

Această formulare confirmă că, fără libertatea conștiinței, demnitatea umană este grav afectată. Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea a susținut constant acest principiu, considerând libertatea religioasă nu un privilegiu confesional, ci un drept fundamental al tuturor oamenilor.

Alegerea binelui într-o lume pluralistă

Lumea contemporană este caracterizată de pluralism moral și relativism, care pun adesea la încercare reperatele și principiile biblice. În acest context, Scriptura

ne cheamă la discernământ spiritual: „Să nu vă potriviți chipului veacului acestuia, ci să vă prefaceți prin înnoirea minții voastre, ca să puteți deosebi bine voia lui Dumnezeu: cea bună, plăcută și desăvârșită” (Romani 12:2).

Alegerea binelui presupune fidelitate și loialitate față de adevăr, chiar și atunci când aceasta implică sacrificiu sau neînțelegere. Isus avertizează: „Strâmtă este poarta și îngustă este calea care duce la viață și puțini sunt cei ce o află” (Matei 7:14).

Provocări contemporane la adresa libertății de conștiință

În societatea contemporană, libertatea de conștiință este amenințată adesea nu prin persecuții deschise, ci prin presiuni subtile și progresive, care par inofensive la prima vedere. Acestea se manifestă frecvent în mediul profesional, unde angajații pot fi constrânși, explicit sau implicit, să adopte practici, decizii sau discursuri care intră în conflict cu propriile convingeri morale sau religioase.

Relativizarea binelui și a răului

Una dintre provocările majore ale lumii contemporane este relativizarea binelui și a răului. În absența unor repere morale stabile, alegerea riscă să devină arbitrară, dependentă de context sau de preferințe personale. Filozoful moral Alasdair MacIntyre observa că, într-o cultură lipsită de tradiții morale coerente, judecățile etice ajung să fie simple expresii ale emoțiilor sau intereselor individuale.³

Această analiză este confirmată, din perspectivă spirituală, de observațiile lui Ellen G. White: „Standardul moral este coborât, iar păcatul nu mai apare ca fiind păcat.”⁴

Atunci când binele și răul sunt redefinite constant, libertatea de conștiință nu este întărită, ci slăbită. Omul rămâne liber în mod formal, dar lipsit de orientare morală.

Presiunea culturală asupra discernământului

Zygmunt Bauman descria modernitatea târzie ca un context în care responsabilitatea morală este diluată, iar deciziile sunt amânate sau relativizate.⁵ Într-un asemenea climat, Satana caută să slăbească puterea conștiinței, astfel încât omul să nu mai simtă nevoia de a asculta de Dumnezeu. A alege binele presupune curaj și fidelitate față de adevăr, chiar și atunci când acesta contrazice spiritul vremii.

Concluzie

Lumea contemporană oferă mai multe opțiuni ca oricând, dar mai puțină claritate morală. În acest context, libertatea de conștiință rămâne un dar prețios și fragil. A alege între bine și rău nu este doar un exercițiu intelectual, ci un act profund spiritual, care definește identitatea și destinul omului.

Pentru creștin, adevărata libertate nu constă în a face orice, ci în a alege ceea ce este drept, adevărat și în armonie cu voința lui Dumnezeu. Libertatea de conștiință face posibilă această alegere în mod autentic și responsabil. Într-o lume marcată de presiuni morale și confuzie spirituală, apărarea libertății religioase rămâne o misiune esențială pentru creștini.

„Căci Domnul este Duhul și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenia (libertatea)” (2 Corinteni 3:17). 🍀

TAMÁSI KÁROLY, directorul Departamentului de Relații Publice și Libertate Religioasă, Conferința Transilvania de Sud

NOTE

¹ Ellen G. White, *Tragedia veacurilor*, Editura Viață și Sănătate, București, p. 591.

² Declarația Universală a Drepturilor Omului, Articolul 18, ONU, 1948.

³ Alasdair MacIntyre, *After Virtue*, University of Notre Dame Press, 1981.

⁴ Ellen G. White, *Review and Herald*, 28 mai 1889, par. 2.

⁵ Zygmunt Bauman, *Liquid Modernity*, Polity Press, 2000.

Spiritual

URGENTE ÎN AȘTEPTARE

4. Pocăință continuă

„Eu mustru și pedepseșc pe toți aceia pe care îi iubesc.
Fii plin de râvnă dar și pocăiește-te!”
Apocalipsa 3:19

Un mesaj aproape universal pentru cele șapte biserici din Apocalipsa este apelul Martorului credincios la pocăință. În diferitele circumstanțe ale fiecărei biserici, Dumnezeu recomandă ieșirea din situația precară specifică fiecăreia dintre ele, prin pocăință, întoarcere, renaștere și refacere spirituală.

Așa cum arată acest text, există două acțiuni din două direcții, nu neapărat opuse: Dumnezeu, care muștră și disciplinează, și omul, care reacționează favorabil sau nu, față de lucrarea lui Dumnezeu în viața credinciosului. Cele două faze ale pocăinței se pot armoniza pentru o experiență fericită a reînnoirii spirituale sau se pot disocia spre pierderea șansei de salvare. Dumnezeu ne arată ce nu este bine, iar noi trebuie să ne asumăm responsabilitatea reformelor, posibile numai cu mijloacele Lui.

Pocăința este schimbarea în bine a unei condiții spirituale care, dacă ar continua, ar antrena după sine consecințe dintre cele mai neplăcute cu putință. Pocăința este o experiență personală și colectivă aflată la dispoziția tuturor credincioșilor, dar gradul absolut de accesibilitate nu înseamnă că rezultatul va fi o întoarcere în masă. În întreaga istorie a salvării, doar o minoritate a luat în serios remodelarea spirituală și numai o rămășiță a beneficiat de împlinirea marilor promisiuni ale lui Dumnezeu.

Schimbarea în bine este o provocare foarte serioasă pentru natura umană predispusă mai degrabă la comoditate, consum, nepăsare și demobilizare, decât la disciplină, redeșteptare, reformă și reconstrucție. Poate că cel mai frumos sinonim al pocăinței este dezvoltarea, pentru că pocăința este, în cel mai înalt sens al cuvântului, devenire, conversie, restructurare și refacere.

Având în vedere dificultatea procesului pocăinței, Martorul credincios îi încurajează pe beneficiari la implicare serioasă și plină de determinare: „Fii plin de râvnă!” insistă El. Acest lucru presupune o alegere

permanentă a entuziasmului credinței, o viziune luminoasă și plină de speranță a unui demers pentru un viitor mai bun.

Mulțumirea de sine nu își are loc printre cei care acceptă provocarea lui Dumnezeu la creștere și maturizare spirituală. Nici demobilizarea sub efectul sentimentului cronic de vinovăție și neputință nu produce efecte mai fericite. Și indolența și abandonarea luptei spirituale vin amândouă de la cel rău. Soluția ar fi deschiderea inimii pentru muștrările divine și adoptarea recomandărilor lui Dumnezeu cu încredere și răbdare în procesul devenirii spirituale.

Această experiență nu se realizează pe moment, ci este lucrarea unei vieți întregi. A spune DA la botez nu este sfârșitul pocăinței, ci începutul unei vieți noi care continuă crescând, ca lumina care merge crescând până în miezul zilei. Însă, ajuns la maturitate spirituală, creșterea nu încetează nici la sfârșitul alergării pe acest pământ. Viața veacului ce va să vină nu înseamnă stagnare spirituală, ci o continuă și veșnică devenire. Ținta este asemănarea cu Dumnezeu, fără ca vreodată să fie depășită condiția de ființă creată, diferită calitativ de Ființa Creatoare.

Schimbarea în bine este o provocare foarte serioasă pentru natura umană predispusă mai degrabă la comoditate, consum, nepăsare și demobilizare, decât la disciplină, redeșteptare, reformă și reconstrucție.

Pocăința este devenire, conversie, restructurare și refacere.

Oficiul profetic:

Ellen G. White, *Calea către Hristos*, p. 18

„Pocăința înseamnă părere de rău pentru păcate și ferirea de a le mai face. Noi nu vom renunța la păcat până când nu vom înțelege adevăratul lui caracter. Până când nu ne vom îndepărta de păcat cu toată inima, nu se va produce nicio schimbare autentică în viața noastră.”

Procesul schimbării eficiente cuprinde în sine câteva faze implicite și obligatorii.

1. Primul pas al pocăinței este trezirea spirituală în care Duhul lui Dumnezeu luminează mintea, iar subiectul își dă seama ce nu este bine și ce și cum ar trebui și ar putea să fie altfel și mai bine. În această fază, păcătosul începe să se înțeleagă pe sine și începe să înțeleagă frumusețea sfințeniei lui Dumnezeu. Un sentiment profund de insuficiență spirituală stârnește dorința după viața cea nouă.

2. Al doilea lucru este alegerea bine-lui și a salvării și decizia de a-L asculta pe Dumnezeu. Și această fază, și toate celelalte care urmează sunt asistate și mijlocite de Duhul Sfânt. Când cineva Îl alege pe Dumnezeu, deja mijloacele harului sunt activate prin credință, iar iertarea divină schimbă statutul și relația personală a păcătosului credincios cu Dumnezeu.

3. Urmează pași mici și siguri ai schimbării vieții. Salturile și intermitențele trebuie evitate. Exagerările și reacțiile supradimensionate pot duce la eșecuri care pot prejudicia serios dezvoltarea.

4. Schimbarea începe din inimă, din forul interior al sufletului. Sunt supuse schimbării gândurile, prioritățile și urgențele, valorile și principiile de bază. Urmează obiceiurile care formează stilul de viață cu toată bogăția de aspecte practice.

5. Sunt necesare momente de analiză și evaluare. Acum Duhul Sfânt sesizează exagerările sau insuficiența. Concluziile conduc și determină o nouă calitate a creșterii echilibrate și a maturizării spirituale.

6. În faza de platou nu slăbește nici vigilența spirituală și nici determinarea de a face permanente rețușuri. Acestea sunt necesare din două motive: viața merge înainte cu Dumnezeu și sunt necesare adaptări, apoi, trebuie contracarată uitarea și rutina. Împrospătarea continuă a vieții spirituale este cel mai bun remediu împotriva plafonării și plictiselii spirituale. În toate fazele devenirii, rugăciunea și studiul sunt factori determinanți indispensabili și indiscutabili. Tot timpul va fi ceva nou pentru care să ne rugăm și ceva nou la care încă nu ne-am gândit, sau la care trebuie să ne gândim altfel.

7. Bucuria unei vieți noi și înfloritoare se amplifică prin împărtășirea ei cu ceilalți de același fel, sau diferiți ca mentalitate și deprinderi. Mărturia personală produce un efect benefic asupra celui care o practică, în sensul că, pe măsură ce își relatează experiența, el însuși își clarifică gândurile și sentimentele, iar cei ce ascultă se simt încurajați să încerce și ei să dezvolte o relație adevărată cu Dumnezeu. Martorii și ascultătorii necredincioși pot face diferența și pot lua decizii mai bune pentru viața lor și pentru a altora asemenea lor.

ION BUCIUMAN, pastor pensionar

PREȘEDINTELE BISERICII ADVENTISTE FACE APEL LA O MISIUNE INTEGRATĂ ÎNTR-O LUME CARE SE DEZINTEGREAZĂ

*Erton C. Köhler îi îndeamnă pe lideri
să întărească unitatea, rugăciunea și alinierea
strategică în întreaga biserică globală.*

„Într-o lume care se dezintegrează, Dumnezeu Își cheamă biserica să se miște în direcția opusă.”

Cu acest contrast sobru, Erton C. Köhler, președintele Conferinței Generale a Adventiștilor de Ziua a Șaptea, a prezentat un mesaj devoțional despre integrare în a doua zi a Summitului de Conducere „I Will Go – Living the Mission”, în Riviera Maya, Mexic, pe 2 martie 2026.

Adresându-se președinților, secretarilor, trezorerierilor și liderilor de departamente ai Diviziei Inter-Americane (IAD), Köhler a prezentat integrarea nu ca pe o strategie administrativă, ci ca pe o necesitate spirituală pentru biserica secolului XXI.

O lume care se dezintegrează

Referindu-se la conflictele globale în curs, inclusiv la războiul din Orientul Mijlociu și la cei patru ani de război în Ucraina, Köhler a descris o planetă „care pierde controlul”.

„Lumea se dezintegrează sub ochii noștri”, a spus el. „Într-o lume care se dezintegrează, Domnul Își cheamă biserica să lucreze în direcția opusă – integrată.”

„Dacă Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea dorește să rămână sare și lumină trebuie să demonstreze ceva ce lumea nu poate produce de una singură. Dacă trăim și lucrăm așa cum trăiesc și lucrează ei”, a spus el, „ne vor spune că nu au nevoie de noi.”

Înrădăcinați în Biblie, concentrați pe misiune

Köhler și-a legat apelul pentru integrare de accentul global al bisericii: a fi înrădăcinați în Biblie și concentrați pe misiune. Această expresie rezumă cele patru accente ale IAD – comuniunea cu Dumnezeu, identitatea în Hristos, unitatea prin Duhul Sfânt și misiunea pentru toți oamenii – care se încadrează în accentul general al Conferinței Generale de a fi înrădăcinați în Biblie și concentrați pe misiune.

„Nu există Biblie fără comuniune”, a spus el. „Biblia generează identitate. Și când unim Biblia și misiunea, unitatea devine consecința. Misiunea este cel mai bun medicament pentru unitatea în biserică.”

Modelul Cincizecimii

Referindu-se la capitolul 2 din Faptele apostolilor, președintele a evidențiat succesiunea bisericii timpurii: Mai întâi, unitatea. Apoi, Duhul Sfânt. Ceea ce a dus la o revoluție în misiune.

„Când a sosit ziua Cincizecimii, toți erau împreună în același loc”, a citat el. „Unitatea a deschis ușa. Duhul S-a coborât. Și trei mii au fost botezați.”

„Totul începe cu unitatea”, a subliniat el. „Dacă nu există unitate, nu există Duh. Dacă nu există Duh, nu există revoluție în misiune.”

Köhler i-a avertizat pe lideri să nu funcționeze ca „un arhipelag” – mai multe insule care împărtășesc același nume, dar sunt deconectate.

„Biserica nu este un arhipelag”, a spus el. „Este un trup.” Diferitele departamente ale bisericii rămân distincte, lucrarea personală, Școala de Sabat, educația și comunicarea, dar integrarea înseamnă aliniere.

„Integrarea nu înseamnă uniformitate”, a clarificat el. „Înseamnă ca toți să se miște în aceeași direcție, cu un scop comun și un angajament comun.”

„Când se întâmplă acest lucru”, a adăugat el, „devenim mai puternici. Mergem mai departe. Ajungem mai repede. Și deschidem ușa pentru ca Duhul Sfânt să lucreze printre noi.”

O viziune din Spiritul Profetic

Citând-o pe Ellen G. White, cofondatoarea Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea, Köhler le-a reamintit liderilor de promisiunea legată de acțiunea unită, așa cum este scrisă în *Faptele apostolilor*, p. 90: „Pe măsură ce continuau să lucreze în mod

unit, mesageri cerești mergeau înaintea lor, deschizând calea; inimile erau pregătite pentru primirea adevărului și mulți erau câștigați pentru Hristos.”

„Nu pentru aceasta lucrăm?” a întrebat el. „Să vedem îngeri deschizând țări închise, rezolvând provocări pe care nu le putem depăși și pregătind inimile pentru adevăr? Dar acest lucru se întâmplă doar dacă lucrăm în mod unit”, a subliniat el.

Lideri care integrează

Erton Köhler a prezentat mai multe calități ale liderilor care favorizează integrarea, menționând că aceștia prioritizează unitatea mai presus de teritoriul personal și funcționează mai mult ca dirijori decât ca soliști. Astfel de lideri promovează în mod intenționat participarea, își evaluează în mod regulat eficiența, simplifică inițiativele pentru a menține concentrarea și comunică constant pentru a-i menține pe toți aliniați în scop și direcție.

„Oamenii vor ajuta la realizarea a ceea ce ajută să planifice”, a spus el, îndemnând liderii să îi implice pe alții în procesele strategice. El a avertizat, de asemenea, împotriva a ceea ce a numit „eșec electric”, continuarea metodelor care au funcționat odată, dar care nu mai produc rezultate.

„Trebuie să ne evaluăm”, a spus el. „Dacă vrem să ne mișcăm împreună, trebuie să ne concentrăm pe ceea ce este esențial.”

Simplu. Îndrăzneț. Relevant

„Orice inițiativă majoră trebuie să îndeplinească trei criterii: trebuie să fie simplă, îndrăzneță și relevantă,” a spus el,

El a indicat inițiativa globală viitoare OneVoice2027, chemând adventiștii din întreaga lume să-L proclame pe Hristos în septembrie 2027.

„Dacă vrem să predicăm cu o voce puternică, trebuie să predicăm cu o singură voce”, a încheiat el, subliniind trei elemente esențiale pentru misiunea integrată: rugă-

**Nu pentru aceasta lucrăm?
Să vedem îngeri deschizând
țări închise, rezolvând pro-
vocări pe care nu le putem
depăși și pregătind inimile
pentru adevăr? Dar acest
lucru se întâmplă doar dacă
lucrăm în mod unit.**

ciunea, direcția clară înrădăcinată în Scriptură și concentrată pe misiune, și mișcarea intenționată înainte împreună.

„Când lucrăm, obținem rezultatele efortului nostru. Când ne rugăm, obținem rezultatele lucrării lui Dumnezeu.”

Apoi i-a întrebat direct pe lideri: „Sunteți prezenți?”

Pe măsură ce mâinile s-au ridicat în întregul auditoriu, Köhler s-a rugat ca integrarea, deși dificilă, să devină un miracol lucrat de Duhul Sfânt în cele 42 de țări ale Diviziei Inter-Americane.

„Este ușor să vorbim despre aceasta”, s-a rugat el, „dar dificil de realizat. Fie ca Domnul să împlinească acest miracol între noi.”

Pe măsură ce summitul continuă, se așteaptă ca liderii să exploreze modalități practice de a întări alinierea, de a simplifica prioritățile și de a mobiliza membrii în întreaga Divizie Inter-Americană, mergând înainte nu ca insule, ci ca un singur trup, înrădăcinați în Biblie și concentrați pe împlinirea misiunii, au spus organizatorii.

LIBNA STEVENS, Divizia Inter-Americană

Articol preluat de pe site-ul ANN
<https://adventist.news/news/adventist-church-president-calls-for-integrated-mission-amid-a-disintegrating-world>

evs
editura viață și sănătate

„Slujitorul ei am fost eu,
după isprăvnicia
pe care mi-a dat-o
Dumnezeu pentru voi,
ca să întregesc Cuvântul
lui Dumnezeu.”

Coloseni 1:25

Fiecare dintre noi am primit „o isprăvnicie”. Fiecare suntem părți dintr-un întreg, responsabili față de sine și față de aproapele nostru. Nu putem funcționa individual. Doar împreună putem alcătui acea sferă perfectă, al cărei nucleu este Isus Hristos Însuși. Avem o datorie față de Cel care ne-a oferit viață, trup, minte, familie, prieteni, finanțe, capacitate de a gândi, de a vorbi, de a influența, de a lua decizii. Iar la final, când, demni de încredere, vom fi fost parte din marele plan al lui Dumnezeu pentru omenire, vom primi verdictul: „Te voi pune peste multe lucruri.”

